

GRONINGER MUSEUM
JAARVERSLAG 2014

GRONINGER MUSEUM
JAARVERSLAG 2014

5	VOORWOORD	
6	INLEIDING	
10	COLLECTIES	
11	AANWINSTEN	
11	ARCHEOLOGIE, GESCHIEDENIS EN REGIONALE KUNST EN KUNSTNIJVERHEID	
18	DE PLOEG	
19	HEDENDAAGSE KUNST, MODE EN DESIGN	
28	PRESENTATIES	
33	EDUCATIE EN PUBLIEKSINFORMATIE	
40	COMMUNICATIE, PR EN MARKETING	
46	PERSONEEL EN ORGANISATIE	
50	RAAD VAN TOEZICHT	
51	PUBLICATIES GRONINGER MUSEUM	
52	PUBLICATIES, LEZINGEN EN EXTERNE ACTIVITEITEN MEDEWERKERS	
56	VERENIGING VAN VRIENDEN VAN HET GRONINGER MUSEUM	
58	GM-INSIDERS	
59	JUNIORCLUB	
60	SUBSIDIEGEVERS, BEGUNSTIGERS, SPONSOREN EN SAMENWERKINGSPARTNERS	
61	GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2014	
62	GECONSOLIDEERDE EXPLOITATIEREKENING 2014	

VOORWOORD

Het tentoonstellingsprogramma van het Groninger Museum in 2014 was weer zeer afwisselend en van hoog niveau, waarbij veel publieksgroepen werden bereikt, zowel regionaal, landelijk als internationaal. Een belangrijke vernieuwing in het beleid was de realisering van *De Collectie*, een (semi)permanente opstelling uit de eigen collectie. Hierbij komt het volle spectrum van de verzamelgebieden van het museum aan bod: van archeologische vondsten en historische Groninger portretten, via De Ploeg en het postmodernisme naar hedendaagse mode en design.

Twee hoogtepunten in het jaar waren de viering van het twintigjarig bestaan van het museumgebouw, een heuglijke dag waar in totaal 6.000 mensen op af kwamen, en de opening van de tentoonstelling *Het geheim van Dresden* in aanwezigheid van Hare Majesteit Koningin Máxima.

De Raad van Toezicht vergaderde in 2014 vier keer, de auditcommissie vergaderde ook vier keer en het bestuur van de Stichting Kunstbezit en Oudheden Groninger Museum drie keer. In februari vond er een ontmoeting plaats tussen de Raad van Toezicht en wethouder Dig Itha van de gemeente Groningen en gedeputeerde Bote Wilpstra van de provincie Groningen. Het jaarlijkse gesprek met de accountants van KPMG was in april, en het jaarlijkse gesprek met de Ondernemingsraad in september. In samenstelling en werkwijze voldoet de Raad van Toezicht aan de richtlijnen van de Governance Code Cultuur.

In december vond met het terugtreden als lid van Jeannette Sanders-Mol een wijziging in de samenstelling van de Raad van Toezicht plaats. Mevrouw Sanders-Mol was sinds 2001 aan het Groninger Museum verbonden, eerst als bestuurslid van de Stichting Kunstbezit en Oudheden en sinds 2010 ook als lid van de Raad van Toezicht. Wij danken haar voor haar deskundige inbreng en grote betrokkenheid. Als nieuw lid van de Raad van Toezicht werd Nathalie de Vries verwelkomd. Als directeur/eigenaar van het internationaal opererende architectenbureau MVRDV heeft zij grote bestuurlijke ervaring in de wereld van architectuur en design.

Tot slot wil ik graag de twee belangrijke subsidiënten van het museum danken, de gemeente Groningen en de provincie Groningen, alsmede de andere subsidiegevers, sponsors en begunstigers

voor het vertrouwen dat zij in het afgelopen jaar in het Groninger Museum hebben gesteld.

Noé van Hulst
Voorzitter Raad van Toezicht

INLEIDING

2014 was een druk en dynamisch jaar voor het Groninger Museum. Maar liefst 19 grote en kleine presentaties werden geopend. Daarvoor werden ontelbaar veel kunstwerken verplaatst, opgehangen, neergezet, schoongemaakt en toegelicht. Dit blijft alleen al fysiek een enorme prestatie met een nogal kleine personele bezetting.

Naast alle drukte rondom de tijdelijke tentoonstellingen is in 2014 met de inrichting van *De Collectie* een lang gekoesterde wens in vervulling gegaan: een permanente opstelling met highlights uit de eigen collectie; een panorama aan schatten die het Groninger Museum onder zijn hoede heeft. Eindelijk kunnen de Groningers en de bezoekers van buiten de provincie een goede indruk krijgen van de rijkdom en verscheidenheid van onze verzameling. Middenin *De Collectie* heeft ook de kunstenaarsgroep De Ploeg een waardig onderkomen gekregen. *De Collectie* is door het conservatorenteam samengesteld, vormgegeven door Marcel Schmalgemeijer en door de Stichting Beringer Hazewinkel mogelijk gemaakt.

Op 29 oktober was het Groninger Museum zelf het middelpunt. Het 20-jarig bestaan van het gebouw is op deze datum groots gevierd. Eregast was Alessandro Mendini. Een spetterend feest met onder andere gouden ijsjes voor de kinderen, een architectuursymposium en optredens van Ellen ten Damme, Douwe Bob en andere artiesten waren enkele hoogtepunten van deze dag.

In december ontving het Groninger Museum een andere eregast. Hare Majesteit Koningin Máxima heeft op 12 december de tentoonstelling *Het geheim van Dresden* geopend. Zij gaf koninklijke luister aan een koninklijke verzameling met meesterwerken van Rembrandt, Canaletto, Titiaan en anderen. Het publiek kwam hier in grote getale op af en maakte de enigszins teleurstellende bezoekersaantallen van 2014 goed. De wintertentoonstelling 2013/2014, *Natural Beauty*, was iets minder succesvol geweest, waarbij de sterke concurrentie van nieuwe of hernieuwde musea in onder andere Zwolle, Leeuwarden en uiteraard Amsterdam zeker een rol heeft gespeeld. In 2014 bezochten 173.113 mensen het museum (tegen 197.517 in 2013). Echter, virtueel begeleiden meer mensen dan ooit het museum. Het aantal volgers via Twitter steeg van 14.526 naar 32.890 en groeit nog steeds gestaag.

De sociale media kennen natuurlijk ook een minder leuke kant. Toen een bezoeker per ongeluk de vaas van Jaime Hayon in ons Infocentrum omstootte werd dat via Twitter meteen wereldkundig gemaakt. Inmiddels is de vaas door de kunstenaar op bijzondere wijze vervangen, maar daarover meer in het volgende jaarverslag.

In 2014 zijn ook een aantal vernieuwingen gerealiseerd. De bewegwijzering in het Groninger Museum, ontworpen door Bureau Mijksenaar, is voltooid en de afdeling Educatie en Publieksinformatie is een zeer succesvol project met Alzheimerpatiënten gestart. Bovendien heeft het museum, dankzij de Stichting Beringer Hazewinkel en in nauwe samenwerking met de opleiding Kunstgeschiedenis van de Rijksuniversiteit Groningen, de functie van conservator in opleiding in het leven geroepen.

Het Groninger Museum is bijzonder dankbaar voor alle steun van onze trouwe begunstigers, de gemeente Groningen en de provincie Groningen, de BankGiro Loterij, de Stichting Beringer Hazewinkel, het Mondriaan Fonds en het SNS REAAL Fonds (nu Fonds 21). Ontzettend blij zijn wij met een aantal nieuwe partners, waaronder de Stichting Woudsend Anno 1816, die de tentoonstelling *Jan Albert Sichterman* genereus heeft gesteund. Ook met FC Groningen en IKEA hebben vruchtbare samenwerkingsprojecten plaatsgevonden.

Met name de BankGiro Loterij, het Mondriaan Fonds en de Vereniging van Vrienden van het Groninger Museum hebben het mogelijk gemaakt één van de kerntaken van het museum, namelijk het verwerven van kunst en historische voorwerpen, op hoog niveau te vervullen. Aankopen van Marilyn Manson tot Henk Helmantel, en aanwinsten van de voorstudies van de borgenkaart van Theodorus Beckeringh tot het *Zittend naakt* van Jan Wiegers, geven continuïteit aan het rijke en gevarieerde verzamelbeleid.

Tenslotte dank ik de Raad van Toezicht, die het Groninger Museum op een alerte en adequate wijze terzijde staat en de directie van constructief advies voorziet daar waar nodig. Jeannette Sanders-Mol heeft de Raad van Toezicht eind 2014 verlaten. Ik vertrouw erop dat we haar in de toekomst om haar deskundige raad en advies mogen blijven vragen. Nathalie de Vries, directeur/eigenaar

van MVRDV, een bureau voor architectuur en stedenbouw in Rotterdam, is toegetreden tot de Raad van Toezicht.

Dankzij het hele team, dat niet alleen bevlogen, maar ook kostenbewust is, kon het Groninger Museum het jaar met 'zwarte cijfers' afsluiten. Het ambitieniveau blijft ook in de toekomst hoog om onze bezoekers te verwonderen en tot meningsvorming te verleiden.

Andreas Blühm
Algemeen directeur

DE KONING VAN GRONINGEN
JAN ALBERT SICHTERMAN 1692-1764.
20 SEPTEMBER 2014 - 1 MAART 2015

COLLECTIES

In 2014 is een start gemaakt met het controleren van de talrijke langdurige bruiklenen die het Groninger Museum bij diverse instellingen in de provincie heeft uitstaan. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar de bruikleenadministratie, maar vindt op locatie een controle van de desbetreffende objecten plaats. Daarnaast is de gehele collectie schilderijen van de kunstenaarsgroep De Ploeg door een restaurator bekeken en beoordeeld op conditie. Naar aanleiding van deze inventarisatie is er een conserverings- en restauratietraject begonnen. Conservering en eenvoudige restauraties worden in het depot van het museum uitgevoerd. Voor de meer complexe ingrepen wordt er naar het beter geoutilleerde restauratieatelier van Marjan de Visser uitgeweken. Behalve de restaurator zijn er studenten van de MBO opleiding Restauratie, de Universiteit van Amsterdam en City & Guilds of London Art School bij dit project betrokken. De medewerkers van de afdeling Collecties werken uiteraard, per toerbeurt, ook mee aan dit omvangrijke project.

De afhandeling van het legaat van De Marees van Swinderen-de Blocq van Scheltinga heeft de afdeling in 2014 geruime tijd bezig gehouden.

BRUIKLENEN

Het aantal bruikleenaanvragen is ten opzichte van 2013 iets toegenomen. Opvallend hierbij is dat er ook weer van buiten Europa aanvragen het Groninger Museum bereiken. In voorgaande jaren werd er steeds meer een beroep gedaan op onze collectie oude kunst. In 2014 heeft zich, als het gaat om de bruiklenen, het evenwicht tussen oude, moderne en hedendaagse kunst weer hersteld. Hierbij moet worden opgemerkt dat de regionale musea alleen oude kunst en historische artefacten uit onze collectie tentoonstelden. Het waren de nationale en buitenlandse musea die belangstelling hadden voor onze moderne en hedendaagse collecties. Het meest in bruikleen gevraagde werk uit de collectie van het Groninger Museum is nog steeds *Land Art, Fernsehausstellung* van Gerry Schum. Dit videokunstwerk werd in 2014 uitgeleend aan drie verschillende musea in de Verenigde Staten en de Marabouparken Kunsthall te Stockholm in Zweden. Het succes van de reizende, uit de collectie van het Groninger Museum samengestelde tentoonstellingen werd in 2014 geprolonged. Zo was *Jan Wiegers* te zien in het Staatliches Museum Schwerin in Duitsland en reisde *Iris van Herpen* naar het Textilmuseet te Borås in Zweden en het Design Museum Holon te Tel Aviv in Israël.

LEGAAT JAN BOUMAN

In het vorige jaarverslag (2013) werd al aandacht besteed het legaat van Jan Bouman. In 2014 zijn de werken uit dit legaat geregistreerd en daarom in de inventarisatie in dit jaarverslag opgenomen. Het deel dat niet permanent aan de museumcollectie zal worden toegevoegd, is niet in deze inventarisatie opgenomen. Dit zal op termijn worden afgestoten; de (eventuele) opbrengsten daarvan zullen, conform de wens van Jan Bouman, aan het Jan Bouman Fonds worden toegevoegd.

COLLECTIEREGISTRATIE

Bij de invoer van objectgegevens in het collectie-registratiesysteem kregen de archeologische collectie, de munten en penningen dit jaar speciale aandacht. Er werden 1.138 nieuwe records ingevoerd, deels nieuwe aanwinsten en deels retrospectieve inschrijvingen. In 22.441 records zijn wijzigingen en correcties aangebracht.

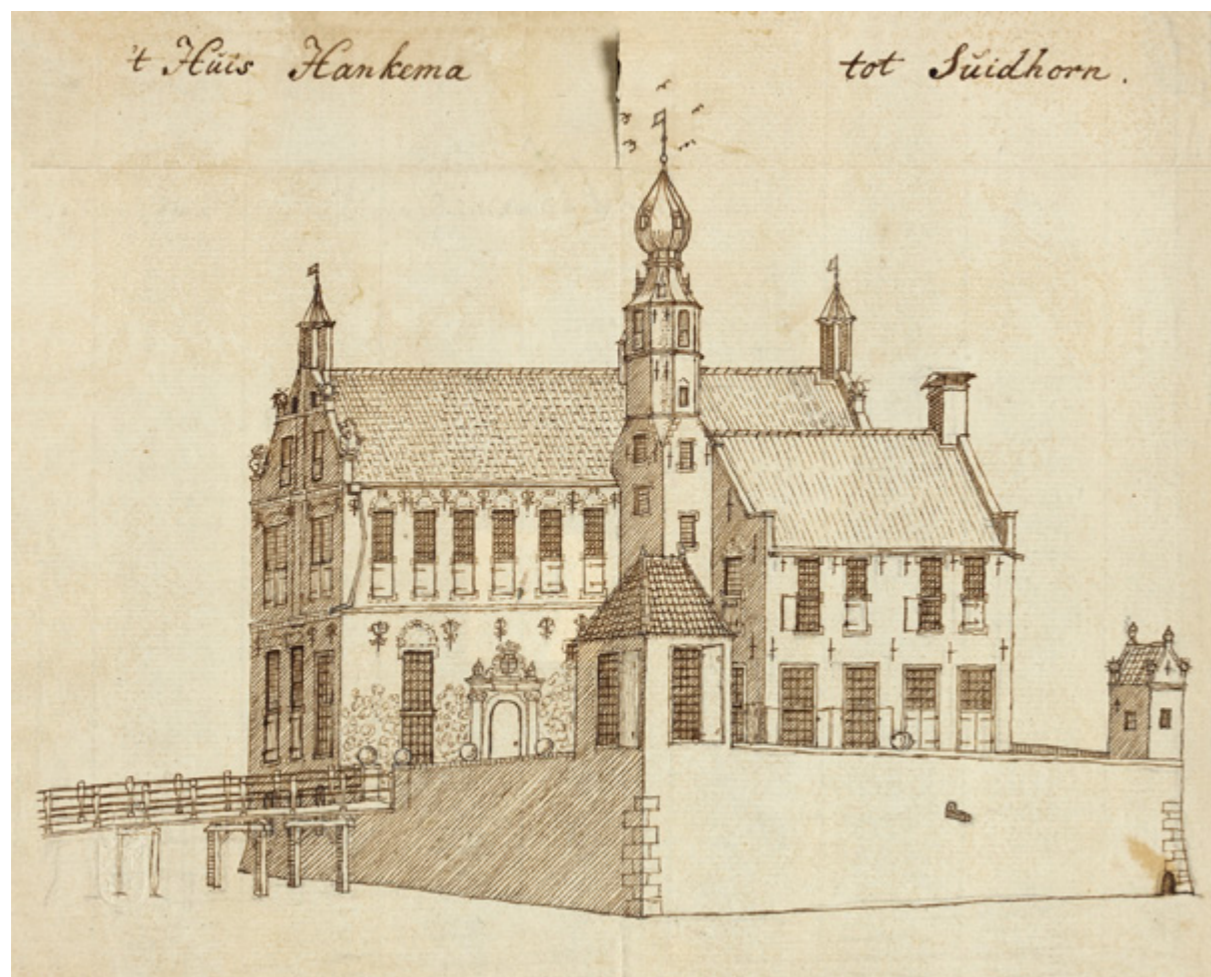
AANWINSTEN

De aankopen ter aanvulling van de collectie van het Groninger Museum zijn mede mogelijk gemaakt dankzij financiële bijdragen van de BankGiro Loterij, de Vereniging Rembrandt, het Mondriaan Fonds, het Fonds 21 en de Vereniging van Vrienden van het Groninger Museum. Daarnaast werden er objecten en kunstwerken geschonken of nagelaten door particulieren.

ARCHEOLOGIE, GESCHIEDENIS EN REGIONALE KUNST EN KUNSTNIJVERHEID

HISTORISCHE VOORWERPEN

- Onbekende maker, kaartendoos Engelse kamp, 1914-1918, hout, 6 x 18.8 x 13.7 cm, aankoop, 2014.0001
- Glas Vereeniging van Handelaren Groningen, 1962, glas met transferprint, H: 11.8, Ø 8 cm, aankoop, 2014.0002
- Glas Casino Groningen, 20e eeuw, glas met transferprint, H: 17.2, Ø 5.7 cm, schenking van Jan van der Wis, 2014.0003
- Flesje Zeer Oude Genever CP, 1950-1960, glas, 12.2 x 4 x 4 cm, aankoop, 2014.0004
- Koninklijke Tichelaar Makkum, Herdenkingsbord Abschnitt Friesland, 1944, aardewerk, H: 4.5, Ø 27.4 cm, aankoop, 2014.0022
- Fotolijst Engelse kamp, 1914-1915, satijnhout, inkt, 22.4 x 11.9 x 1.4 cm, aankoop, 2014.0029
- Uitgegeven door J.J. Geubels, bord Groningen Ontzet, 1922, Ivora, 1922, aardewerk, Ø 23.3, H: 2.8 cm, aankoop, 2014.0034
- Firma Jacob Koning, bord Groningen Ontzet 1922, 1922, aardewerk, Ø 24.3, H: 2.7 cm, aankoop, 2014.0035
- Glas Rondvaartbedrijf Kool Groningen, 20e eeuw, glas met transferprint, H: 12.5, Ø 6.5 cm, schenking van Jan van der Wis, 2014.0040
- Glas C.V.V.B., 1998, glas met transferprint, H: 18.3, Ø 7.5 cm, aankoop, 2014.0041
- Glas V.V. Hoogezand, 1962, glas met transferprint, H: 12.5, Ø 6.5 cm, aankoop, 2014.0042
- Twee glazen V.V. Eenrum, 1960-1970, glas met transferprint, H: 13.8, Ø 6.6 cm, aankoop, 2014.0043.a-b
- Glas Bridgeclub Ons Genoegen, 20e eeuw, glas met transferprint, H: 14, Ø 6.7 cm, aankoop, 2014.0044
- Glas C.H.V.G., 1960-1970, glas met transferprint, H: 13.5, Ø 6.5 cm, aankoop, 2014.0045
- Glas V & K, 1969, glas met transferprint, H: 13.9, Ø 6.7 cm, schenking van Jan van der Wis, 2014.0046
- Koekdoos Meyer's Koek, 1970-1980, bedrukt karton, 9.7 x 31 x 7.7 cm, schenking van familie Boerema, 2014.0047
- Koekverpakking Teunis Hermsen ten Cate, 18e eeuw, bedrukt papier in lijst, 21.4 x 20.7 x 1.2 cm, schenking van familie Boerema, 2014.0048
- Presse-papier 'Groningen Kanaal', 1920, glas, H: 2.5, Ø 6.5 cm, aankoop, 2014.0052
- Souvenir: Doosje met afbeelding van de Vismarkt te Groningen, 20e eeuw, geëmailleerd koper, H: 2.5, Ø 4.2 cm, aankoop, 2014.0053
- Royal Goedewaagen, miniatuur van Vindicat's zevende sociëteit Mutua Fides anno 1954, 2013, aardewerk, 9.8 x 12 x 5.7 cm, schenking van GSC Vindicat atque Polit, 2014.0054
- Aurora, mok Vindicat Atque Polit, 1955, aardewerk, 9.2 x 11, Ø 8 cm, aankoop, 2014.0055
- Pijpenkop Vindicat Atque Polit, 20e eeuw, porselein, L: 11.3, Ø 3.3 cm, aankoop, 2014.0056
- Steen Groningen Bouwt 1945-1955, 1955, aardewerk, 3 x 11 x 6 cm, aankoop, 2014.0062
- Pepermuntdoosje A. Tonella, 1910, blik, H: 3, Ø 8.2 cm, schenking van Egge Knol, 2014.0064.a-b
- Souvenir: Theepot Marum (Westerkwartier), 1920-1930, porselein, 15 x 8 x 14 cm, aankoop, 2014.0065.a-b
- Souvenir: Theepot Groningen Vismarkt, 20e eeuw, porselein, schenking van Kringloopwinkel Mamamini, 2014.0066.a-b
- Glas N. O. B. v. P. afd. Noord, 20e eeuw, glas met transferprint, H: 14, Ø 6.6 cm, schenking van Jan Free, 2014.0067
- Glas N. O. B. v. P. afd. Noord, 20e eeuw, glas met transferprint, H: 14, Ø 6.6 cm, schenking van Jan Free, 2014.0068
- Glas De Glashopper, 1990, glas met transferprint, H: 13.5, Ø 6.5 cm, schenking van Jan Free, 2014.0069
- Glas Ned. Herv. Kerk Loppersum, 20e eeuw, glas met transferprint, H: 14, Ø 6.6 cm, schenking van Jan Free, 2014.0070
- Glas z.v. N.O.L. Veendam, 20e eeuw, glas met transferprint, H: 13.3, Ø 5.6 cm, schenking van Jan Free, 2014.0071
- Glas Operettevereniging 'Pro Burletta' Hoogezand-Sappemeer, 1964, glas met transferprint, H: 14, Ø 6.6 cm, aankoop, 2014.0072
- Glas V.V.K. Jeugd Groningen, 1960-1970, glas met transferprint, H: 14, Ø 6.5 cm, aankoop, 2014.0073
- Sabel met schede van Hendrik Pieters Elenga, Solingen, 1795, staal, messing, leer, 95.5 x 12 x 3 cm, schenking van de heer Steven Broeils Luitjens, 2014.0076.a-b
- Glas Bootje Zaailn Termunterzijl, 20e eeuw, glas met transferprint, H: 14.3, Ø 6.7 cm, schenking van Jan Free, 2014.0085

THEODORUS BECKERINGH, VOORSTUDIES BORGENKAART

Het Groninger Museum verwierf een bijzondere verzameling tekeningen van borgen en buitenplaatsen, alsmede enkele andere voorstudies, die Theodorus Beckeringh (1712-1790) maakte voor zijn befaamde kaart. Deze kaart is waarschijnlijk de mooiste die ooit van de provincie Groningen is gemaakt. De vele afbeeldingen van borgen in de rand van de

kaart bepalen in hoge mate ons beeld van deze prachtige huizen. Samen met de voorstudies die in het bezit zijn van de Groninger Archieven en van de bibliotheek van de Rijksuniversiteit Groningen zullen de tekeningen in 2016 te zien zijn op een tentoonstelling. Aan een begeleidend boek wordt al enige tijd gewerkt.

EEN RAADSELACHTIG TAFELTJE

Tot het eeuwenoud Groninger cultuurbezit hoort deze notenhouten gerridon. Dit is een klein klaptafeltje met prachtig inlegwerk van andere houtsoorten, waarin een tekening zichtbaar is van een nog niet geïdentificeerd Nederlands fort. De familie ging er lang van uit dat dit fort de vesting Grave was, waar hun voorvader Gerrit Sichterman commandeur was. De voorstelling

betreft echter zeker niet deze vesting, en ook niet de vesting Gustavus in Hougly (Bengalen), aangelegd door Sichtermans broer Jan Albert, zoals ook wel is verondersteld. De locatie vergt dus nader onderzoek.

- Gerrit Cramer, zakzonnewijzer, 1730-1750, geelkoper, glas, papier, 9 x 6.8 x 1.5 cm, aankoop, 2014.0102
- Dirigeerstokje van Jelmer Steenhuisen Muziek korps Groningen I (Leger des Heils), 1920, ebbenhout, zilver, L:34.5 cm, aankoop, 2014.0244.a-b

ZILVER EN GOUD

- Lucas van Giffen II, dienblaadje, 1779-1780, 16.5 x 12.5 x 4.5 cm, legaat van Ruth Heymann-Hausmann, 2014.0079
- Geert Jacobs van Ootmarssen, beker met het alliantiewapen Clant-Lewe van Nijenstein, 1677-1678, 104 x 87 x 67 cm, aankoop, 2014.0092
- Albertus Kijff Sicman, lepel, 1844-1868, 19.2 x 8.5 x 8.5 cm, aankoop, 2014.0093
- Hendrik Willem van Giffen, confiturevorkje, 1807-1812, 13.5 x 1.4 x 1 cm, 2014.0094.A
- Hendrik Willem van Giffen, confiturevorkje, 1807-1812, 13.5 x 1.4 x 1 cm, aankoop, 2014.0094.B
- Jan van Giffen, hopmanslepel A. Roersema 1785, 21 x 4.6 x 2 cm, aankoop, 2014.0095
- Jan van Giffen, hopmanslepel A. Roersema 1788, 21 x 4.6 x 2 cm, aankoop, 2014.0096
- Johannes ter Huisen, hopmanslepel Johannes Ter Huisen, 1790, 21 x 4.2 x 1 cm, aankoop, 2014.0097
- Johannes ter Huisen, hopmanslepel Johannes Ter Huisen, 1792, 21 x 4.2 x 1 cm, aankoop, 2014.0098
- Johannes ter Huisen, hopmanslepel Johannes Ter Huisen, 1793, 21 x 4.2 x 1 cm, aankoop, 2014.0099
- Johannes ter Huisen, hopmanslepel Johannes Ter Huisen, 1795, 21 x 4.2 x 1 cm, aankoop, 2014.0100
- Onbekende maker, driearmige kandelaar met inscriptie: 1e prijs etalagewedstrijd Groningen 1939, 20e eeuw, Duits zilver, aankoop, 2014.0245

MUNTEN EN PENNINGEN

- Guus Hellegers, twee penningen Magna Pete 1998, Koninklijke Van Kempen en Begeer, 1998, brons, Ø 60 mm, schenking van Stichting Reünisten Magna Pete, 2014.0006.A-B
- Guus Hellegers, waspenning Volkshuisvesting Groningen, 20e eeuw, koper, Ø 19 mm, aankoop, 2014.0007
- Eric Claus, Ubbo Emmiuspenning, 1964, brons, Ø 76 cm, aankoop, 2014.0025
- 35 Jahre Ostfriesischer Münzverein e. V., Peter-Götz Güttler, 2007, metaal, Ø 114 mm, aankoop, 2014.0026
- Penning Ubbo Emmius 2014, 2014, metaal, Ø 112 mm, aankoop, 2014.0027
- Frederik Engel Jeltsema, modelé voor penning B.C. van Calcar-de Boer, 1906, brons, Ø 169 mm, aankoop, 2014.0080
- Frederik Engel Jeltsema, modelé voor penning B.C. van Calcar-de Boer, 1906, metaal, Ø 175 mm, aankoop, 2014.0081
- Frederik Engel Jeltsema, penning B.C. van Calcar-de Boer, 1906, brons, marmer, Ø 90mm, aankoop, 2014.0082

- Frederik Engel Jeltsema, cliché penning Ferdinand Leenhoff, 1905, brons, Ø 179 mm, aankoop, 2014.0083
- Frederik Engel Jeltsema, Galvano Rembertus Jeltsema Szn., 1905, metaal, Ø 90 mm, aankoop, 2014.0084a-b
- Onbekende maker, ijsclub De Vriendschap Grijpskerk 1878, 1878, prijspenning, 14krt goud, Ø 24 mm, aankoop, 2014.0241
- R. Köhler, penning 50-jarig bestaan der Sociëteit Mutua Fides (Vindicat atque Polit), ca.1932, penning, brons, Ø 50 mm, aankoop, 2014.0242
- C. Stauthamer, proefslag Prijsvraagpenning Faculteit Wis- en Natuurkunde Groningen; voorzijde, 1958, penning, lood, Ø 60 mm, aankoop, 2014.0243.A
- C. Stauthamer, proefslag Prijsvraagpenning Faculteit Wis- en Natuurkunde Groningen; keerzijde, 1958, penning, lood, Ø 60 mm, aankoop, 2014.0243.B

SCHILDERIJEN

- Onbekende maker, portret Wessel Emmius, zeventiende eeuw, olieverf op doek, 50 x 40 cm, aankoop, 2014.0030
- Wessel Lubbers (toegeschreven), portret dr. Eisso Metelerskamp, 19e eeuw, olieverf op doek, 57.3 x 48.5 x 61.9 cm, aankoop, 2014.0090
- Wessel Lubbers (toegeschreven), portret Gerhardina Groeneweld, 19e eeuw, olieverf op doek, 57.4 x 48.1 x 62.5 cm, aankoop, 2014.0091
- Frederik Engel Jeltsema, Scheveningen, 1914, olieverf op hout, 28 x 37.7 x 2.7 cm, schenking van Rob en Winky Vetter-Boot, 2014.0246

TEKENINGEN, AQUARELLEN, GOUACHES EN PRENTEN

- Friedrich Bernhard Werner, Gröningen in West Frieslandt, 1729, stadsgezichten (beeldmateriaal), gravure, papier, inkt, 38 x 103.5 cm, aankoop van Polder, J.A., 2014.0049
- Onbekende maker, Groeninger Tracht, 1625, inkt, gouache, papier, 15 x 13.5 cm, aankoop, 2014.0125
- Onbekende maker, Noordhollandse Tracht: boerinnen, 1625, inkt, gouache, papier, 15 x 13.5 cm, aankoop, 2014.0126
- Friedrich Gottlieb Müller, de Grote Markt, 1868, grafiet, krijt, papier, 10.5 x 18 cm, aankoop, 2014.0127
- Friedrich Gottlieb Müller, de Vismarkt, 1868, grafiet, krijt, papier, 8.5 x 28 cm, aankoop, 2014.0128
- Friedrich Gottlieb Müller, Academiegebouw, 1868, grafiet, krijt, papier, 13 x 21 cm, aankoop, 2014.0129
- Friedrich Gottlieb Müller, De A-Kerk, 1868, grafiet, krijt, papier, niet opgemeten, aankoop, 2014.0130

THEODORUS BECKERINGH (1712-1790)

- De Borgenkaart of Beckeringskaart, 1750-1781, kaart, drukinkt, aquarelverf, papier, 134 x 105 cm, aankoop, 2014.0057a-d
- 81 voorstudies voor de Borgenkaart, 1750-1781, potlood, inkt, papier, diverse afmetingen, 2014.0140 t/m 2014.0221
- 16 documenten met betrekking tot de Borgenkaart, 2014.0222a-p

OOSTERSE KERAMIEK

- Bord van Chinees porselein, Chine de Commande, versierd in onderglazuur blauw, 1700-1720, 27.5 x 16 x 4 cm, schenking van Christiaan J.A. Jörg, 2014.0016.A
- Bord van Chinees porselein, Chine de Commande, versierd in onderglazuur blauw, 1700-1720, 27.5 x 16 x 4 cm, schenking van Christiaan J.A. Jörg, 2014.0016.B
- Theekop van Chinees porselein, Famille Rose, versierd in email-lekuren, 1730-1740, 6.5 x 3.2 x 3.5 cm, oud museumbezit, 2014.0018
- Schaaltje van Japans porselein, versierd in onderglazuur blauw, 1615-1620, 15 x 8.5 x 3 cm, oud museumbezit, 2014.0019
- Bord van Chinees porselein, versierd in onderglazuur blauw, 1580-1590, 19.5 x 11 x 2.5 cm, oud museumbezit, 2014.0020
- Diep bord met wapen Sichterman van Chinees porselein, Encre de Chine, 1740-1745, Ø 25 cm, aankoop, 2014.0032
- Diep bord met wapen Sichterman van Chinees porselein, Encre de Chine, 1740-1745, Ø 22.2 cm, aankoop, 2014.0103
- Diep bord met wapen Sichterman van Chinees porselein, Encre de Chine, 1740-1745, Ø 22.2 cm, aankoop, 2014.0104

WESTERSE KERAMIEK

- Pottenbakkerij Meyer, kan, 1940-1950, roodbakkend aardewerk, 13 x 15 cm, aankoop, 2014.0008
- Pottenbakkerij Meyer, schaal, 1940-1950, roodbakkend aardewerk, h: 7.5/ Ø 23 cm, aankoop, 2014.0009
- Pottenbakkerij Meyer, kannetje, 1940-1950, roodbakkend aardewerk, 9.5 x 9 cm, aankoop, 2014.0010
- Aardewerfabriek ADCO, Floris Meydam, vaas, 1950-1960, aardewerk, h: 20 cm/ Ø 20 cm, aankoop, 2014.0039
- Derk Holman, vaasje GVB, 1956-1970, aardewerk, 8 x 9.5 cm, aankoop, 2014.0060
- Derk Holman, asbak GVB, 1956-1970, aardewerk, 20e eeuw, h: 3.2 cm/ Ø 11 x cm, aankoop, 2014.0061
- Derk Holman, tegel Vindicat atque Polit, 1947, aardewerk, 9.3 x 1.1 cm, aankoop, 2014.0063

RELIGIEUZE VOORWERPEN

- Firma J. en F. Rienewerf, offerschalen Hervormde Kerk Niebert-Nuis, 1850-1850, 19e eeuw, 12 x 23 x 14 cm, schenking van W.H. de Boer, 2014.0005Aa-Bb
- Avondmaalsbeker, afkomstig uit kerk Grootegast, Lucas van Giffen II, 1764-1765, h: 16.7 cm/ Ø mondrand 10.7 cm, bruikleen van Protestantse Gemeente Grootegast-Sebaldeburen, 2014.0011

TEXTILIA

- SS-vlag, 20e eeuw, katoen, 253 x 157 cm, bruikleen van Oorlogs- en Verzets Centrum Groningen, 2014.0024
- Herenbroek van Hendrik Pieters Elenga, katoen, been, maat 50, schenking van P.A. Mulder-Luitjens, 2014.0077

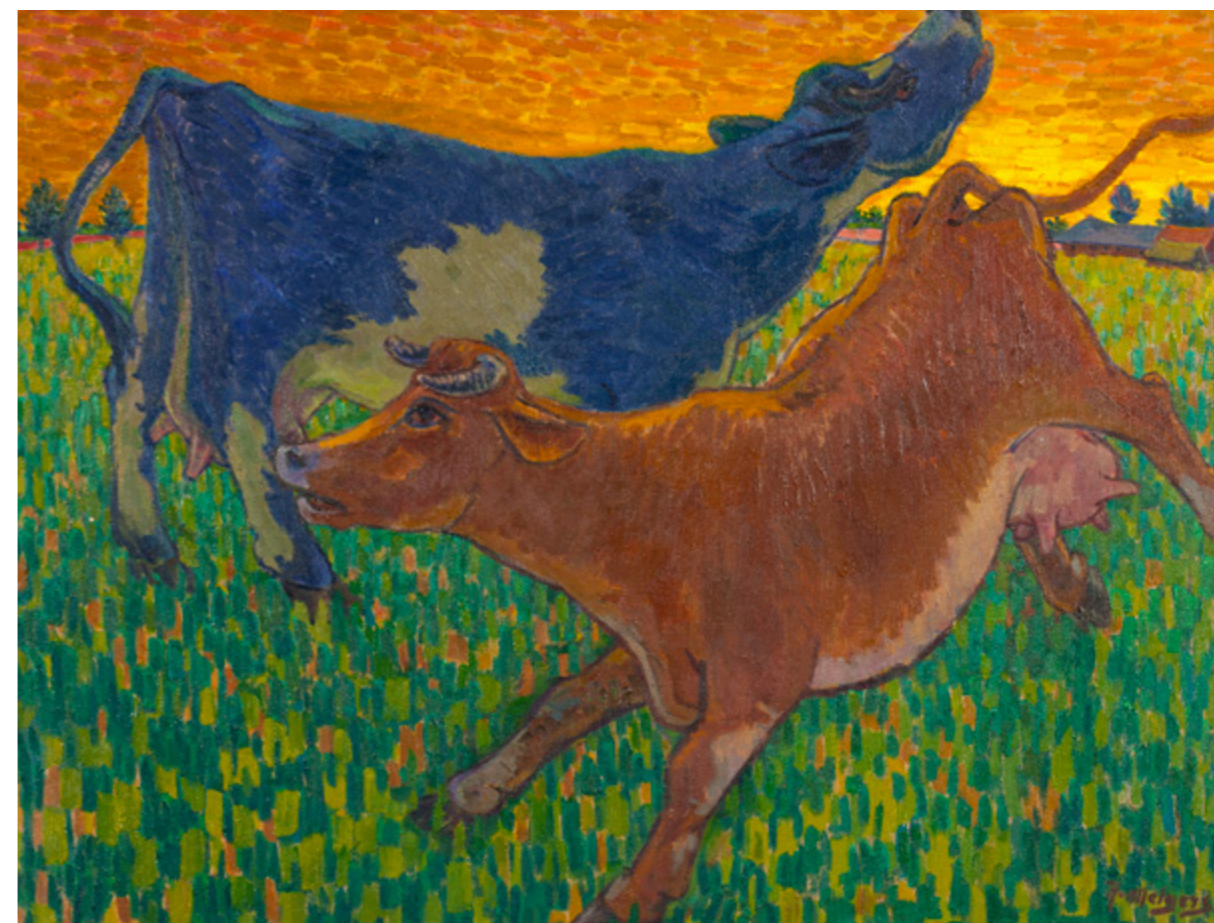
- Vlag van de Christelijke Plattelandsvrouwen Bond (CPB), afdeling Ten Boer, 1950-1970, diverse materialen, 95 x 140 cm, schenking van T. de Vries-Kiewiet, 2014.0078

JAN WIEGERS, STILLEVEN MET BOEKEN EN ROZEN, 1927

Dit opmerkelijke stilleven van Jan Wiegiers (1893-1959), dat aan de achterzijde een portret laat zien van de vrouw van Ploeglid Johan Dijkstra, legt getuigenis af van zijn vriendschap en bewondering voor Ernst Ludwig Kirchner (1880-1938). Zo ziet men hier het boekomslag van *Umbra Vitae*, een werk van

de vroeg gestorven expressionistische dichter Georg Heym (1887-1912). Kirchner, die een bewonderaar was van Heym, illustreerde in 1924 de tweede editie van *Umbra Vitae* met 46 houtsneden. Wiegiers heeft deze door Kirchner geïllustreerde uitgave een prominente plek in dit schilderij gegeven.

HENK MELGERS, SPRINGENDE KOEIEN, CA. 1928

Enigszins vooruitlopend op zijn latere burleske fantasieaferelen schilderde Henk Melgers (1899-1973) rond 1928 *Springende koeien*, een motief dat hij in vele varianten zou uitwerken. Hoewel Melgers niet tot de bekendste Ploegleden hoort, is zijn werk uit de periode 1925-1933 zeker van belang. In de jaren

twintig werkte hij veel samen met Johan Dijkstra en maakten zij werken die stilistisch sterke overeenkomsten met elkaar vertonen. Het Groninger landschap, met Van Gogh als grote inspiratiebron, is een regelmatig terugkerend onderwerp bij beide kunstenaars.

DE PLOEG

SCHILDERIJEN

JAN WIEGERS (1893-1959)

- Zittend naakt (recto), Portret Johan van Zweden (verso), 1925, was/olieverf op canvas, 71 x 54.5 cm, aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt, mede dankzij haar Fonds voor 20ste-eeuwse Nederlandse schilderkunst en haar themafonds moderne en hedendaagse kunst, 2014.0015
- Stilleven met boeken en rozen (recto), Portret van Marie Dijkstra-van Veen (verso), 1927, olieverf op canvas, aankoop, 70 x 55 cm, 2014.0110
- Music Hall, 1921-1959, was/olieverf op canvas, 100 x 82.5 x cm, aankoop, 2014.0136

HENK MELGERS (1899-1973)

- Springende koeien, 1928 olieverf op canvas, 66 x 86 cm, aankoop, 2014.0117

JOHAN DIJKSTRA (1896-1978)

- Portret Anda Kerkhoven, z.j., olieverf op canvas, 106 x 67.5 cm, schenking van Stichting Johan Dijkstra, 2014.0118

JAN ALTINK (1885-1971)

- Portret van Sake Scharringa, 1915, olieverf op canvas, 59.7 x 36.3 x 3 cm, bruikleen van Stichting De Ploeg, 2014.0121

TEKENINGEN, AQUARELLEN, PRENTEN

ALIDA JANTINA POTT (1888-1931)

- Portret van Jet Jordens, z.j., potlood op papier, aankoop, 2014.0119
- Naakt, z.j., inkt op papier, 67.5 x 52,5 cm, aankoop, 2014.0114

JOHAN DIJKSTRA (1896-1978)

- Naakt, z.j., krijt op papier, 45.4 x 52.1 x 68 cm, aankoop, 2014.0115
- Naakt, 1935, inkt, pastelkrijtjes op papier, 62.5 x 48 x 4 cm, aankoop, 2014.0116

HENDRIK NICOLAAS WERKMAN (1892-1945)

- Schetsje twee paarden, z.j., inkt op papier, 12.5 x 8.1 cm, schenking van erven Piet en Ida Sanders, 2014.0031a+b

JAN WIEGERS (1893-1959)

- Portret Hendrik Nicolaas Werkman, 1929, inkt op papier, 30.5 x 18.7 x 47.5 cm, bruikleen van Stichting De Ploeg, 2014.0226

GRAFIEK

JOHANN FABER (1902-1979)

- Piet Paaltjens, litho, 16.5 x 42.5 cm, schenking van mw. A. van den Broek-Theunisz, 2014.0012

DORA ALKEMA (1911-2000)

- Zonder titel, z.j., monotype, 20.5 x 31 cm, 23.3 x 32 cm, 30 x 43 cm, schenking van mw. A. van den Broek-Theunisz, 2014.0013a-c

JAN WIEGERS (1893-1959)

- Café Duval, 1928, houtsnede, aankoop, 49 x 34 cm, 2014.0023

MECHIEL BRUIN BRUINS (1881-1953) (TOEGESCHREVEN)

- Lezing door Maurits de Groot - voorzitter kunstenaarsvereniging De Onafhankelijken, 1924, houtsnede, bruikleen van Stichting De Ploeg, 2014.0123

ONBEKEND

- Eerste ledententoonstelling in het Verenigingsgebouw Lage der A 13, 1923, litho, bruikleen van Stichting De Ploeg, 2014.0124

MEUBILAIR

- Bankje uit interieur Bodega Dik (afgebeeld op houtsnede Chez Dicque uit 1926 van Johan Dijkstra), z.j., eikenhout, fluweel, 120 x 130 x 60 cm, bruikleen van Groninger Kunstkring De Ploeg, 2014.0086.A
- Bankje uit interieur Bodega Dik (afgebeeld op houtsnede Chez Dicque uit 1926 van Johan Dijkstra), z.j., eikenhout, fluweel, 120 x 130 x 60 cm, bruikleen van Groninger Kunstkring De Ploeg, 2014.0086.B

GEBRUIKSDRUKWERK

JOHAN DIJKSTRA (1896-1978)/WILLEM DE MÉRODE (1887-1939)

- Ganymedes, 1924 (56/125), gesigneerd door De Mérode en door Johan Dijkstra, 1924, houtdruk, 28 x 20.5 cm, schenking van A. van den Broek-Theunisz, 2014.0014

RELIËF

JAN ALTINK (1885-1971)

- Twee kraaien, 1929, reliëf (asbest ets), olieverf, asbest, 64.5 x 49.7 x 2 cm, bruikleen van Stichting De Ploeg, 2014.0122

HEDENDAAGSE KUNST, MODE EN DESIGN

SCHILDERIJEN EN TEKENINGEN

MARY BAUERMEISTER (1934)

- Zonder titel, 1967, papier, hout, inkt, 95 x 51 cm, schenking van mevrouw H. Leutscher- Hazelhoff, 2014.0223.A-B

ANNEMARIE BUSSCHERS (1970)

- Rutger III, 2008, potlood, pastelkrijtjes, olieverf, papier, 176 x 127 x 8 cm, schenking van Ger van Dam en Wilma Kuiper, 2014.0021

HENK HELMANTEL (1945)

- Gezicht op de noordmuur van het koor van de Nicolaikerkerk te Appingedam, 2012, olieverf op paneel, 84 x 94 cm, aankoop, 2014.0120
- Schets voor Gezicht op de noordmuur van het koor van de Nicolaikerkerk te Appingedam, 21e eeuw, potlood op papier, schenking van de kunstenaar, 2014.0227

MARILYN MANSON (1969)

- The man who eats his fingers, 2006, aquarel, aquarelverf, acryl, kleurstof, inkt kamillethee, papier, 105.3 x 85.2 x 3.7 cm, aankoop, 2014.0028

RUDOLF LOURENS VREEMAN (1947)

- Drie dames, 2013, inkt, kleurpotloden, papier, schenking van Rudolf Lourens Vreeman, 2014.0033

MODE

IRIS VAN HERPEN (1984)

- Jurk uit de collectie Capriole, 2011, acryl, maat 34, aankoop, 2014.0050
- Jurk uit de collectie Escapism, 2010-2011, acryl, maat 34, aankoop, 2014.0051
- Jurk uit de collectie Micro, 2011-2012, katoen, acryl, maat 34, aankoop, 2014.0138
- Jurk uit de collectie Micro, 2011-2012, katoen, polycarbonaat, maat 34, aankoop 2014.0139

MARGA WEIMANS (1970)

- Outfit uit de collectie Aerial: driedelig pak bestaande uit: geel/oranje/zwart jasje met print (a), dito broek (b) en zwart/wit/grijze blouse met print (c), 2013, kleding, katoen, satijn, maat 36, aankoop, 2014.0228.a-c
- Outfit uit de collectie Aerial: mouwloze lange jurk met all-over print, voornamelijk grijs met goudgele elementen, 2013, kleding, katoen, satijn, maat 36, aankoop, 2014.0229
- Outfit uit de collectie Aerial: tweedelig pak bestaande uit: tuniek met print van Barcelona Chair en kristallen (a) en blauwe broek, deels gemaakt uit geprinte stof en deels effen suède (b), 2013, kleding, katoen, satijn, suède, maat 36 cm, aankoop, 2014.0230.a-b

- Outfit uit de collectie Aerial: tweedelig pak bestaande uit: rood/bruin/ gele blouse met print van buisfame stoelen (a) en geplisseerde rok met zwart/wit/grijze print (b), 2013, kleding, katoen, satijn, maat 36, aankoop, 2014.0231.a-b
- Outfit uit de collectie Aerial: blauw/gele mouwloze lange jurk, met kristalprint, 2013, kleding, katoen, satijn, confectiemaat 36, aankoop, 2014.0232.a-b
- Outfit uit de collectie Aerial: goud-okerkleurige kimono (a) met goudgele muts (b), 2013, kleding, katoen, satijn, suède, maat 36 cm, aankoop, 2014.0233.a-b
- Outfit uit de collectie Aerial: rood/grijze kimono, polderprint (a) en rode muts (b), 2013, kleding, katoen, satijn, suède, maat 36, aankoop, 2014.0234.a-b
- Outfit uit de collectie Body Archive: jurk (b), legging, met digitale print (c) en zwarte Plexiglas kubus (a), 2012, kleding, plexiglas, acryl (textiel), Lycra, katoen, satijn, 80 x 80 x 80 cm, aankoop, 2014.0235.a-c
- Outfit uit de collectie Body Archive: jurk (b), legging, met digitale print (c) en rode Plexiglas kubus, in meerdere gradaties rood (a), 2012, kleding, plexiglas, acryl (textiel), Lycra, katoen, 80 x 80 x 80 cm, aankoop, 2014.0236.a-c
- Outfit uit de collectie Body Archive: jurk (b), legging, met digitale print (c) en blauwe Plexiglas kubus, in drie gradaties blauw (a), 2012, kleding, plexiglas, acryl (textiel), Lycra, katoen, 80 x 80 x 80 cm, aankoop, 2014.0237.a-c
- Outfit uit de collectie Body Archive: jurk (b), legging, met digitale print (c) en Plexiglas kubus, met een print (a), 2012, kleding, plexiglas, acryl (textiel), Lycra, katoen, 80 x 80 x 80 cm, aankoop, 2014.0238.a-c
- Outfit uit de collectie Body Archive: jurk (b), legging, met digitale print (c) en Plexiglas constructie, met een print van afgebeelde kubussen (a), 2012, kleding, plexiglas, acryl (textiel), Lycra, katoen, maat 36, aankoop, 2014.0239.a-c
- Outfit uit de collectie Body Archive: witte jas met zwart geometrische lijnenpatroon met sleep (a) en legging, met digitale print (b), 2012, kleding, lycra, katoen, maat 36, aankoop, 2014.0240.a-b

BERNHARD WILLHELM (1972)

- Men's wear SS 13, Look 2, 2013, katoen, linnen, leer, maat 48, schenking van Bernhard Willhelm, 2014.0106.A-C.a-b
- Men's wear SS 13, Look 13, 2013, katoen, metaal, maat 48, schenking van Bernhard Willhelm, 2014.0107.A-D
- Women's wear SS 13, 2013, katoen, maat 34, schenking van Bernhard Willhelm, 2014.0108.A-E
- Women's wear SS 13, 2013, katoen, leer, maat 34, schenking van Bernhard Willhelm, 2014.0109.A-B.a+b

ROBERT MOTHERWELL, BLACK WITH NO WAY OUT, 1983

Deze litho van Robert Motherwell (1915-1991) is een van de vele werken uit de nalatenschap van de Groninger verzamelaar Jan Bouman (1929-2013). Motherwell behoorde tot de Amerikaanse abstract-expressionisten. Een belangrijk thema in Motherwells werk is de Spaanse burgeroorlog,

die hij herdenkt in grote abstracte schilderijen met dramatisch botsende, diep-zwarte vormen. Deze litho ontstond voor een samenwerkingsproject met de Spaanse dichter Rafael Alberti (1902-1999), die zich in de burgeroorlog aan de kant van de republikeinen had geschaard.

MARILYN MANSON, THE MAN WHO EATS HIS FINGERS, 2006

Uit de tentoonstelling *Masquerade* van Marilyn Manson (1969) werd de grote aquarel *The man who eats his fingers* aangekocht. Hoewel Manson vooral bekend is als shockrock zanger en musicus, is zijn werk als beeldend kunstenaar voor hem even belangrijk, en vooral: even intens. Hij schildert

navrante, beklemmende voorstellingen met zachte, bijna tere lijnen en kleuren. De goedkope waterverf die hij gebruikt staat in schril contrast met de heftige motieven.

DESIGN

NACHO CARBONELL (1980)

- Archival table, 2014, metaal, metaalgaas, textielverharder, papier, jute, pigment, 246 x 108 x 200 cm, aankoop, 2014.0132.A
- Chair, 2014, metaal, metaalgaas, papier, textielverharder, pigment, 83 x 72 x 60 cm, aankoop, 2014.0132.B
- The Hive, 2014, metaal, metaalgaas, papier, textielverharder, pigment, object bestaat uit negen onderdelen van circa 307 x 91 x 78 cm, aankoop, 2014.0133.a-i
- Source chair, 2014, metaal, metaalgaas, textielverharder, 239 x 207 x 169 cm, aankoop, 2014.0134
- Pondering, 2014, metaal, metaalgaas, textielverharder, papier, jute, pigment, 242 x 86 x 141 cm, aankoop, 2014.0135

JORIS LAARMAN (1979)

- Digital Matter: Kilovoxel table, 2011, aankoop, neodymium, 2013.0498
- Digital Matter: Megavoxel table, 2011, aankoop, neodymium, 2013.0499
- Digital Matter: Gigavoxel table, 2011, aankoop, neodymium, 2013.0500

MICHELE DE LUCCHI (1951)

- Tafel Sebastopol, geproduceerd door UP & UP, 1982, marmer, serena steen, ijzer, 72 x 200 x 98 cm, aankoop, 2014.0036.a-d

MARCO ZANINI (1954)

- Baykal, 1982, aardewerk, H: 48 cm, schenking van Herman Domisse, 2014.0037.a-b
- Victoria, 1982, aardewerk, H: 66 cm, schenking van Herman Domisse, 2014.0038.a-b

BEELDEN

MAARTJE KORSTANJE (1982)

- Zonder titel, 2014, hout, houtlijm, karton, PU-coating, pigment naar kleur, metaal, rubber, hout, 385 x 190 x 260 cm, 2014.0137.a-e

EDUARD WASKOWSKY (1934-1976)

- Zonder titel, 1962-1963, ijzer, 115 x 70 x 65 cm, schenking van erven P.M. Hoekstra, 2014.0112
- Vogel, 1961, ijzer, 74 x 36 x 38 cm, schenking van erven P.M. Hoekstra, 2014.0113

GEBRUIKSDRUKWERK

HENRI DE WOLF (1938-1986)

- Proclamatie Gr4K., 1965, pamflet, drukinkt op papier, 30 x 24.3 cm, schenking van erven P.M. Hoekstra, 2014.0111

COLLECTIE JAN BOUMAN

SCHILDERIJEN

REMY BLANCHARD (1958-1993)

- L'èlevement du cerf d'or, 1982, olieverf op canvas, 182 x 217 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0444

EUGÈNE BRANDS (1913-2002)

- Vleugels, 1970, olieverf op canvas, 95 x 85 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0380

GIANNI DESSI (1955)

- Zonder titel, 1980, olieverf op canvas, 140 x 130 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0391

JO VAN DIJK (1931-2000)

- Zonder titel, 1971, olieverf op houtvezelplank, 43 x 53 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0389

JAN HOVING (1938)

- Twee vrouwen, z.j., acrylverf op canvas, 200 x 196 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0443
- Hidden story, 1990, acrylverf, lak, canvas, 200 x 200 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0447

FRITS MAATS (1949)

- Zonder titel, 1987-1988, olieverf op canvas, 150 x 150 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0378

DANIEL ROTH (1958)

- Laocoon, 1983, olieverf op canvas, 220 x 200 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0445
- Homme rouge, 1983, olieverf op canvas, 215 x 145 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0446

FRED SIEGER (1902-1999)

- Compositie, 1972, olieverf op canvas, 100 x 110 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0381

MARTIN TISSING (1936)

- Winter bij Zeyen, 1983, olieverf op paneel (hout), 50 x 65 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0392

GEER VAN VELDE (1898-1977)

- Zonder titel, z.j., olieverf op canvas, 127 x 108 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0385

JAN VAN DER ZEE (1898-1988)

- Stad, 1973, olieverf op canvas, 110 x 100 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0379

ROBERT ZANDVLIET (1970)

- Zonder titel, 2000, tempera op canvas, 70 x 55 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0388

ARIE ZUIDERSMA (1925-2014)

- Bloemstillevens, 1968, olieverf op canvas, 64 x 54 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0390
- Vrouw in interieur, 1968, olieverf op houtvezelplank, 60.2 x 45.6 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0394
- Portret Jan Bouman, 1975, olieverf op canvas, 98 x 79 cm, schenking van mevrouw Steen-Bouman, Mijdrecht, 2013.0520

TEKENINGEN

ELSE BERG (1877-1942)

- Mijnwerker, z.j., krijt op papier op hardboard, 64.5 x 49.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0439

GJALT BLAAUW (1945)

- Zonder titel, z.j., acrylverf op papier, 65 x 50 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0504
- Poortje, z.j., acrylverf op papier, 50 x 65 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0505
- Poortje, z.j., acrylverf op papier, 50 x 65 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0506

EUGÈNE BRANDS (1913-2002)

- Blauwe Vogel, z.j., gouache (waterverf) op papier, 39.5 x 47 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0440

JO VAN DIJK (1931-2000)

- Cat, z.j., gouache (waterverf) op papier, 59 x 84.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0382

JOHAN HANSEN (1926-1950)

- Zonder titel, 1950, olieverf op papier, 37.5 x 27.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0400
- Zonder titel, 1950-1960, olieverf op papier, 20.4 x 32.3 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0401

JAN HOVING (1938)

- L en R hand VIII, 1986, z.j., potlood op papier, 64 x 49 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0441
- Drawing of duration, 1982, potlood op papier, 51 x 51 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0442
- Moet je eens luisteren, 1990, inkt, verf op papier, 65 x 50 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0448

MARTEN KLOMPIEN (1917-1996)

- Oude Boteringestraat vanaf de brug, 1959, gouache (waterverf) op papier, 49.8 x 62 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0437

HELMUT MARK (1958)

- Syracuse, 1981, acrylverf op papier, ca. 215 x 305 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0513

JOHN VAN 'T SLOT (1949)

- Zonder titel, 1976, aquarelverf, potlood, papier, 56.5 x 76 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0457

JAAP WAGEMAKER (1906-1972)

- Grote vorm met twee lange gaten, 1968, inkt op papier, 69 x 74 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0383

ARIE ZUIDERSMA (1915-2014)

- Lutkenieuwstraat met A-toren, Groningen, z.j., gouache (waterverf) op papier, 40.5 x 27 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0396
- Naakte man en vrouw, 1960-1970, gouache (waterverf) op papier, 50 x 38.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0399
- Gasfabriek, 1959, gouache (waterverf) op papier, 51 x 65 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0403
- Oosterstraat, z.j., gouache, waterverf op papier, 61 x 49 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0456

GRAFIEK

ENRICO BAJ (1924-2003)

- Soldaten, z.j., kleurenlitho, 47 x 35.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0507
- Vrouw met vogel, z.j., kleurenlitho, 48 x 36.3 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0508
- Soldaat en vrouwelijk naakt, z.j., kleurenlitho, 36.3 x 49 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0509

BONIES (1937)

- Compositie, 1964, kleurenlitho, 51 x 64 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0438

JAN DE BRUIN (1945)

- Schutting / Klapstoel / Tulpen, 1970, kleuren, 57 x 77 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0415

CONSTANT (1920-2005)

- Bull Fight, z.j., ets, 38.4 x 55.3 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0430

CORNEILLE (1922-2010)

- Compositie, 1960, litho, 56 x 45 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0432

JEF DIEDEREN (1920-2009)

- Zonder titel, 1972, kleurenlitho, 56.7 x 76 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0434

NACHO CARBONELL, ARCHIVAL TABLE EN CHAIR, 2014

De objecten van Nacho Carbonell (1980) houden het midden tussen design en kunst. Zij getuigen van een speels en kritisch onderzoek naar de relatie tussen mensen en voorwerpen. Het Groninger Museum verwierf een 13-delige serie, waartoe beide afgebeelde werken horen. De serie verwijst naar instituten zoals

archieven en bibliotheken, waar gedachten en ideeën als het ware opstijgen van de tafels en stoelen en samenklonteren in semi-transparante, wolkachtige vormen, als in een soort superbrein of een dynamische cloud.

MAARTJE KORSTANJE, ZONDER TITEL, 2014

In het kader van het stipendium met Maartje Korstanje (1982) werd *Zonder titel* verworven, een grillig gevormd object van karton en pigment op een kar. Het verontrustende werk, even dramatisch als mysterieus, is dankzij de toevoeging van de kar veel verhalender dan Korstanjes voorgaande

werk. Meestal duidt zij haar inspiratiebronnen niet zo specifiek aan, maar dit werk is beïnvloed door de roman *Butcher's Crossing* van John Williams. Dit boek ontdoet het begrip 'Wilde Westen' van alle valse romantiek en gaat over obsessieve inhaligheid, over zinloosheid, mislukking en eenzaamheid.

JO VAN DIJK (1931-2000)

- Paar, z.j., linoleumsnede, 61 x 38 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0449

JIM DINE (1935)

- Four Dutch Hearts, 1970, kleurenlitho, collage, 42.5 x 51 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0423
- Lithography of the sculpture The plant becomes a fan (Williams), 1975, 5 litho's, elk 90 x 60 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0472

JEAN DUBUFFET (1901-1985)

- Texte de Roche, 1959, ets, 54 x 37 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0451

LUCIO FONTANA (1899-1968)

- Conetto Spaziale Rosso, 1967, zeefdruk op kunststof, 70 x 55 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0420

ALPHONS FREYMUTH (1940)

- Zonder titel, 1975, litho, 51 x 65.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0431

CAMILLE GRAESER (1892-1980)

- Zonder titel, 1974, zeefdruk, 59.5 x 59.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0510

HANS HARTUNG (1904-1989)

- Zonder titel, z.j., kleurenlitho, 53.5 x 37 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0408
- Zonder titel, 1952-1953, kleurenlitho, 38.5 x 56.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0409

ANTON HEYBOER (1924-2005)

- Zonder titel, z.j., ets, 78.2 x 106.5 x 56 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0436

DAVID HOCKNEY (1937)

- French Shop - Alimentation, 1971, ets, 64 x 53 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0421
- A Tune, 1976, ets, aquatint, aquarelverf, 46 x 52.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0422

ANNE HUITEMA (1941)

- Zonder titel, z.j., ets, aquatint, aquarelverf, inkt, papier, 32.5 x 40.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0416

ALLEN JONES (1937)

- Zonder titel, 1967, kleurenlitho, 76 x 56.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0412
- Playing hide and seek, 1964, kleurenlitho, 75 x 56 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0435

ABE KUIPERS (1918)

- Zonder titel, 1967, linoleumsnede, 50 x 64.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0413
- Zonder titel, 1966, linoleumsnede, 55 x 40 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0417
- Zonder titel, 1968, linoleumsnede, 40 x 55.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0418

ALFRED MANESSIER (1911-1993)

- La route, 1958, kleurenlitho, 54 x 83 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0511

MARINO MARINI (1918)

- Zonder titel, kleurenets, aquatint, 54 x 42 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0512

ROBERT MOTHERWELL (1915-1991)

- Black with no way out, 1982, kleurenlitho, 38.5 x 95 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0405

A.R. PENCK (1939)

- Was den Emigranten durch den Kopf geht, z.j., 5 etsen, elk 84 x 80 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0402.a-e

ROBERT RAUSCHENBERG (1925-2008)

- Zonder titel, z.j., zeefdruk, 101.6 x 101.6 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0384

ROGER RAVEEL (1921-2013)

- Zonder titel, 1989, kleurenlitho, 65 x 50 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0428

ANTON ROOSKENS (1906-1976)

- Compositie, 1967, kleurenlitho, 30 x 38.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0414

HERVÉ DI ROSA (1959)

- À la decouverte de l'amour, 1987, kleurenlitho, 55 x 70.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0411

ANTONIO SAURA (1930-1998)

- Figuur, 1971, litho, 76 x 57 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0387

GER SIKS (1942)

- Zonder titel, 1969, litho, 60.3 x 43 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0450

PIERRE SOULAGES (1919)

- GF 33, z.j., kleurenlitho, 66 x 52 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0516
- 36 PS, z.j., kleurenlitho, 66.5 x 51.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0462
- Eau-Forte XXX, 1974, ets, 47 x 28 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0463

- Eau-Forte XXVII, 1974, ets, 35 x 67 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0515

ANTONI TÀPIES (1923-2012)

- Lettre rouge et croix, 1976, ets, 90.5 x 63 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0410

MARTIN TISSING (1936)

- Vrouw van de zee III, 1965, kleurenlitho, 34 x 32 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0419

MARK TOBEY (1890-1976)

- Fragment, 1973, litho, 68.5 x 24.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0425
- Zonder titel, 1970, litho, 45.5 x 42 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0426
- Night Flight, 1975, kleurenlitho, 47 x 37.6 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0429
- Flight over forms, 1966, kleurenlitho, 47 x 68 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0452
- Zonder titel, 20e eeuw, litho, 44 x 54.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0458
- Zonder titel, 20e eeuw, litho, 44 x 54.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0459
- Zonder titel, 1970, litho, 44 x 54.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0460
- Zonder titel, 1970, litho, 1970, 59 x 68 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0517
- Zonder titel, 1970, litho, 1970, 69 x 61 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0518

VICTOR VASARELY (1908-1997)

- Zonder titel, 20e eeuw, linoleumsnede, 38 x 35 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0461

MARIA HELENA VIEIRA DA SILVA (1908-1992)

- Ermitages, 20e eeuw, kleurenlitho, 58.2 x 78.8 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0433

RUDI VAN DE WINT (1942-2006)

- Zonder titel, 1979, kleurenlitho, 51.5 x 65.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0519

DREWES DE WIT (1944)

- Zonder titel, 1970-1971, prent, gemengde techniek, 59 x 49.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0393.a-c

JAN VAN DER ZEE (1898-1988)

- Zonder titel, 1971, houtsnede, 53.5 x 55 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0386
- Paarden, 1963, houtsnede, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0397.a-d
- Zonder titel, 1920-1950, houtsnede, 42.5 x 60.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0404

ARIE ZUIDERSMA (1925-2014)

- Essen, 1960, houtsnede, 32 x 34.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0398
- Suikerfabriek, z.j., linoleumsnede, 30.5 x 40 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0407
- Westerkade, 1961, houtsnede, 50.5 x 58.5 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0427

BEELDEN

GJALT BLAAUW (1945)

- Zonder titel, 2000, staal, 56 x 29 x 17 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0474
- Zonder titel, 2004, staal, 155 x 77 x 65 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0476
- Zonder titel, 2003, staal en dolomiet, 100 x 106 x 37 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0503.a-b

JAN HOVING (1938)

- Zonder titel, z.j., hout, 41.5 x 43 x 7 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0475
- Indiaan beeld, z.j., triplex, acryl, vogelveren, 245 x 50 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0478
- Stilleven, z.j., reliëf, acrylverf op triplex, 114.5 x 54 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0473

PLUMCAKE (GIANNI CELLA, ROMOLO PALOTTA, CLAUDIO RAGNI)

- Unita di Passaggio, z.j., acrylaat, 197 x 44 x 65 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0479
- Robotype,z.j., acrylaat, 60 x 55 x 55 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0514

EDUARD WASKOWSKY (TOEGESCHREVEN AAN)

- Zonder titel, 1964-1970, koper, 52 x 80 x 35 cm, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0477

OVERIGE

DIVERSE KUNSTENAARS

- Meerdere vlaggen in perspex doos, legaat van Jan G. Bouman, 2013.0395.a-z

PRESENTATIES

DE COLLECTIE VEENDORP. LEVENSWERK VAN EEN ZORGVULDIG VERZAMELAAR

13 OKTOBER 2012 – 2 MAART 2014
PLOEGPAVILJOEN

MET AVANTGARDISTISCH ELAN. DE PLOEG IN GRONINGEN

1 SEPTEMBER 2013 – 2 MAART 2014
MIDDENZALEN PLOEGPAVILJOEN

HET VERDRONKEN LAND IS VRUCHTBAAR

21 SEPTEMBER 2013 – 9 FEBRUARI 2014
STARCKPAVILJOEN

GRAFFITI TEKENINGEN

22 SEPTEMBER 2013 – 26 JANUARI 2014
PRENTENKABINET

JAIME HAYON. FUNTASTICO

13 OKTOBER 2013 – 30 MAART 2014
MENDINI 0

DE SCHROEFDAALDER VAN GEERTRUIDA ALBERDA EN JOHAN LEWE

18 NOVEMBER 2013 – 22 JUNI 2014
HAL -1

NATURAL BEAUTY. VAN FRA ANGELICO TOT MONET. COLLECTIE RAU VOOR UNICEF

8 DECEMBER 2013 – 25 MEI 2014
MENDINI -1

MARILYN MANSON. MASQUERADE

12 JANUARI – 11 MEI 2014
OVALE ZAAL WEST

Deze presentatie bestond uit een serie aquarellen van de Amerikaanse shockrock zanger/kunstenaar Marilyn Manson. Hij schildert beklemmend vreemde lichamen met zachte, bijna tere lijnen en kleuren. Mansons kunst laat de werkelijkheid van pijn en afgrijzen zien. Zijn werk als beeldend kunstenaar kan niet los worden gezien van zijn muziek en performances. Wat daarbij opvalt, is telkens weer die breuk tussen geweld en een haast fijnzinnige fragiliteit. Alleen al de goedkope waterverf die hij gebruikt staat in schril contrast met de motieven hij schildert. Niet voor niets wordt de vergelijking wel getrokken met de tekeningen van Egon Schiele. Net als de grote Oostenrijkse kunstenaar contrasteert bij Manson een donkere vervreemding van lichamen met fragiele lijnen en kleuren. Deze tentoonstelling was de start

van een reeks tentoonstellingen die het Groninger Museum organiseert naar aanleiding van popfestival Eurosonic Noorderslag.

ABRAHAM BOSSE. ETSEN

28 JANUARI – 22 JUNI 2014
PRENTENKABINET

Een belangrijke doelstelling voor het Prentenkabinet is om een inzicht te bieden in de grote variëteit binnen de verzameling prenten en tekeningen die het Groninger Museum in meer dan honderd jaar heeft opgebouwd. Deze tentoonstelling betrof etsen van de Franse kunstenaar van Duitse afkomst Abraham Bosse (ca. 1603-1676). Bosse maakte series prenten waarin hij episodes uit Bijbelse verhalen of andere moraliserende vertellingen uitbeeldde. In de manier waarop hij deze taferelen als alledaagse, bijna triviale scenes neerzette was hij beïnvloed door Nederlandse en Vlaamse kunst.

DE STUDENT IN GRONINGEN 1614-2014

28 FEBRUARI – 31 AUGUSTUS 2014
STARCKPAVILJOEN

Presentatie van vier eeuwen Groninger studentenleven naar aanleiding van het vierde eeuwfeest van de Rijksuniversiteit Groningen. Ruime aandacht voor de maskeraden, alba amicorum uit de 17e en 18e eeuw, realia van studentenverenigingen en een apart programma van OOG Radio en TV Stug. De tentoonstelling werd mogelijk gemaakt door bruiklenen van de Universiteitsbibliotheek Groningen, het Universiteitsmuseum, de Groninger Archieven en de medewerking van studentenverenigingen en oud-studenten. Een van hen gaf zijn zilveren olympische medaille te leen. Niet eerder vertoond was het overzicht van 48 studentenbaretten. De tentoonstelling werd begeleid met een artikel in het Groninger Museummagazine. Deze presentatie maakte tevens deel uit van het lustrumprogramma *For Infinity* van de Rijksuniversiteit Groningen. De tentoonstelling kreeg veel bezoek van oud-studenten van de Rijksuniversiteit.

FUNTASTISCHE VAZEN

18 MAART – 1 JULI 2014
INFOCENTRUM

Geïnspireerd door de tentoonstelling *Funtastico* van Jaime Hayon maakten leerlingen uit klas 4 van het Willem Lodewijk Gymnasium in Groningen objecten onder de titel 'Ons Circus'. Deze werden getoond in de vitrines in het Infocentrum.

DE COLLECTIE

29 MAART 2014 – SEMIPERMANENT
PLOEGPAVILJOEN

Het Groninger Museum presenteert hoogtepunten uit de eigen collectie, een bijzonder project waar alle conservatoren en de directeur aan hebben meegewerkt. Met het realiseren van *De Collectie* ging een lang gekoesterde wens van het publiek in vervulling. Gevarieerder kan bijna niet: van vuurstenen werktuigen uit de steentijd tot werken van Andy Warhol. Elke zaal heeft zijn eigen sfeer. In de schatkamer staat de grote collectie Gronings zilver centraal. Er is een zaal met meesterwerken, waarin onder andere schilderijen uit de Gouden Eeuw worden getoond. Er is veel aandacht voor Groninger geschiedenis, waaronder historische portretten van Groningers, en een tijdlijn met bijzondere historische voorwerpen. In de middenzalen is een selectie te zien uit de grote collectie van kunstenaarsvereniging De Ploeg (inclusief een documentaire van Buddy Hermans). De laatste drie zalen zijn gewijd aan (inter)nationale moderne kunst: respectievelijk het modernisme, het postmodernisme en de hedendaagse kunst, mode en design. De tentoonstelling is vormgegeven door Marcel Schmalgemeijer. Deze presentatie zal langdurig blijven staan, waarbij af en toe een zaal (deels) opnieuw kan worden ingericht.

PORTRETTEEN FC GRONINGEN-SPELERS

11 APRIL – 27 APRIL 2014
HAL COOP HIMMELB(L)AU

Onder begeleiding van fotograaf Harry Cock portretteerden voetballers van FC Groningen elkaar op allerlei plekken in het museum. Gesigneerde versies van de foto's werden later online geveild, waarbij de opbrengst bestemd was voor Make-A-Wish Nederland.

CAPITA SELECTA II

19 APRIL – 2 NOVEMBER 2014
MENDINI 0

Er werd een brede, representatieve keuze gepresenteerd uit de collectie hedendaagse kunst, mode en design van het Groninger Museum. Het accent lag op kunstwerken die in het afgelopen decennium zijn aangekocht, waarbij een grote variatie aan technieken werd getoond. Er was werk te zien van de designers Joris Laarman, Jaime Hayon en Studio Job; de modeontwerpers Hussein Chalayan en Iris van Herpen; de fotografen Anuschka Blommers & Niels Schumm; de Chinese kunstenaars Muchen & Shao Yinong, Zhuang Hui en Chi Peng; de Britse kunstenaars Jake & Dinos Chapman en Marc Quinn. Daarnaast was er een zaal met

moderne kunstwerken waarin religieuze symbolen en thema's zijn verwerkt (onder anderen Jeff Koons, Keith Haring, Andres Serrano en Thomas Lanigan-Schmidt) en een zaal met neo-expressionistische tekeningen op groot formaat (onder anderen Martin Disler en John van 't Slot).

LEGAAT JAN BOUMAN

17 MEI – 21 SEPTEMBER 2014
OVALE ZAAL WEST

In 2013 overleed op 84-jarige leeftijd de Groningse kunstverzamelaar Jan Bouman. Een zwaartepunt in zijn collectie is de grafiek van de *École de Paris* en van de Amerikaanse kunstenaar Mark Tobey. Daarnaast kocht Jan Bouman werk van verschillende kunstenaars die ook in het Groninger Museum exposeerden (o.a. Remy Blanchard, Plumcake), en van enkele Groningse tijdgenoten. In 2007 toonde het museum een ruime selectie uit deze collectie. De heer Bouman heeft zijn volledige collectie aan het Groninger Museum nagelaten, waarvan nu een klein deel werd geëxposeerd in de Ovale Zaal West.

MARGA WEIMANS. FASHION HOUSE

15 JUNI – 23 NOVEMBER 2014
MENDINI -1

Deze eerste grote solotentoonstelling was de afsluiting van de stipendiumregeling die de modeontwerper Marga Weimans (Rotterdam, 1970) met het Groninger Museum had. Het werk van Weimans bestaat uit opvallende grafische outfits en conceptuele installaties, waarmee zij uiteenlopende thema's onderzoekt die te maken hebben met onder andere haar eigen Surinaamse achtergrond, etniciteit, identiteit, architectuur en technologie. Deze thema's vertaalt zij naar stukken die een combinatie zijn van puur handwerk en hightech, zoals 3d-printing. Draagbaarheid is daarbij van secundair belang. Weimans' werk wordt ook gekenmerkt door diverse samenwerkingsverbanden. Onder anderen werkte zij samen met onderzoeksinstituut TNO, ontwerper en modelbouwer Vincent de Rijk en met AMO, de research tegenhanger van OMA, het architectenbureau van Rem Koolhaas. Met laatstgenoemde realiseerde zij speciaal voor de tentoonstelling de architectonische installatie *The Ultimate Dress*. De tentoonstelling bood een selectie vanaf haar eerste collectiedebuut tot haar meest recente werk. Bij de tentoonstelling verscheen een uitgebreide publicatie.

KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP PICTURA

26 JUNI – 14 DECEMBER 2014

PRENTENKABINET

Een belangrijk deel van de kunstcollectie van het in 1831 opgerichte Kunstlievend Genootschap Pictura is ruim honderd jaar geleden opgenomen in de collectie van het Groninger Museum. Het betreft voornamelijk werken op papier. Een selectie hieruit van werken van noordelijke kunstenaars uit de periode 1780-1850 werd getoond. Dankzij de collectie Pictura bleef werk bewaard van kunstenaars als Van Driest, Wieringa, De Hosson, Lofvers, Siebenga, Eelkema, Hero Philip Rosz, Bruggink, Ensing, Koster, Van Marum en Postma, die te samen een beeld geven van het Groninger kunstklimaat in die tijd. De tentoonstelling is samengesteld door Rozemarijn van de Wal.

LUCBERT. VREDE IS ETEN MET MUZIEK

18 JULI – 14 SEPTEMBER 2014

HAL COOP HIMMELB(L)AU

Dichter/kunstenaar Lucebert (1924-1994) maakte het bijna zeven meter brede schilderij *Vrede is eten met muziek* in 1985 voor de kantine van het H.N. Werkman College, een school voor voortgezet onderwijs in Groningen. Hij schreef er ook een gedicht bij waarin hij verwoordde waarom het goed is om samen te eten en te drinken bij vrolijke muziek. Echter, na jarenlange blootstelling aan etende, drinkende, kunstminnende scholieren, was het werk aan een opknappbeurt toe. Een aantal oud-docenten van het Werkmancollege bundelde zijn krachten en zamelde geld bijeen zodat het werk kon worden gerestaureerd. Na de restauratie hing het enige tijd in het Groninger Museum en zal het uiteindelijk weer een plek krijgen in het genoveerde H.N. Werkman College in het centrum van de stad.

VISIONAIRE

19 AUGUSTUS 2014 – 1 FEBRUARI 2015

INFOCENTRUM

De bibliotheek van het Groninger Museum heeft een abonnement op *Visionaire*, een bijzonder tijdschrift dat tweemaal per jaar verschijnt in genummerde oplage. Sinds het ontstaan in 1991 is het een platform waaraan zowel beroemde als aanstormende kunstenaars, modeontwerpers, image-makers en dergelijke meewerken. De kunstenaars werken, samen met Visionaire, aan hun geheel eigen interpretatie van het vastgestelde onderwerp en worden gestimuleerd de grenzen van de vormgeving te doorbreken. In de vitrines werden zes nummers getoond.

JAN ALBERT SICHTERMAN 1692-1764.

DE KONING VAN GRONINGEN

20 SEPTEMBER 2014 – 1 MAART 2015

STARCKPAVILJOEN

Het levensverhaal van Jan Albert Sichterman behoort tot de klassieke verhalen van Groningen. Na een slecht afgelopen duel vluchtte hij naar de Oost. In de VOC-vestiging Hougly in Bengalen maakte hij carrière om in 1745 puissant rijk naar Groningen terug te keren en te gaan wonen aan de Ossenmarkt in een buitengewoon groot huis. Hij bezat een ongekeerde kunstverzameling met onder andere tien uitgebreide serviezen voorzien van zijn familiewapen. Voor deze tentoonstelling werd voor het eerst sinds 1764 veel van de Sichterman-kunst weer bijeengebracht. Er was ook aandacht voor de neushoorn Clara, ooit een geschenk aan Sichterman, en later decennialang een bezienswaardigheid tijdens tournees door Europa. Naast bruiklenen van het Staatliches Museum Schwerin, het Rijksmuseum Amsterdam, enkele andere instellingen en werken uit de eigen collectie van het Groninger Museum, kwam veel uit bezit van de nakomelingen van Sichterman. Bij de tentoonstelling verscheen een catalogus. De expositie werd mogelijk gemaakt door een bijdrage van Stichting Woudsend Anno 1816.

ABE KUIPERS

23 SEPTEMBER 2014 – 4 JANUARI 2015

OVAAL WEST

Abe Kuipers (1918) volgde van 1937 tot 1940 een opleiding aan Academie Minerva in Groningen. Na de Tweede Wereldoorlog was hij kort lid van de Groninger Ploeg om vervolgens begin jaren vijftig samen met een aantal oud-Ploegleden het Narrenschip op te richten. In 1959 sloot hij zich aan bij de kunstenaarsgroep NU, die in het leven was geroepen door W. Jos de Gruyter, de toenmalige directeur van het Groninger Museum. Kuipers werd in die periode ook de vaste vormgever van het museum en zou dat tot 1978 blijven. Vanaf 1981, het jaar waarin hij de H.N. Werkmanprijs ontving, wijdde Kuipers zich uitsluitend aan zijn vrije kunst en maakte hij semi-figuratieve pastels en schilderijen op groot formaat. De tentoonstelling toonde een selectie werken die Kuipers vervaardigde in de nadagen van zijn kunstenaarschap en die hij onlangs aan het museum schonk.

FANTASY ISLAND

29 OKTOBER 2014 – 31 MEI 2015

COOP HIMMELB(L)AU

Op 29 oktober 1994 werd het nieuwe Groninger Museum feestelijk geopend. Het gebouw, ontworpen door internationale designers en architecten, bleek direct een grote toeristische trekpleister te zijn. Als onderdeel van de festiviteiten rond het *Groninger Museum 20 jaar!* werd in het paviljoen Coop Himmelb(l)au paviljoen de tentoonstelling *Fantasy Island* gepresenteerd. De tentoonstelling laat door middel van maquettes, schetsen en design-voorwerpen zien uit welke mentaliteit het gebouw is voortgekomen en hoe de ontwikkeling van het ontwerp is verlopen. Getoond werden onder andere maquettes van stadsmarkeringen en videopaviljoens; de eerste maquettes en schetsen van de hoofdarchitect Alessandro Mendini; en zilveren *Tea & Coffee Piazzas* van de firma Alessi.

ICONISCHE BEELDEN VAN GRONINGEN

18 NOVEMBER 2014 – 4 JANUARI 2015

CENTRALE HAL -1

Samen met IKEA en *Dagblad van het Noorden* organiseerde het Groninger Museum een fotowedstrijd met het thema 'Groningen als wereldstad'. Uit de 450 ingezonden foto's werd een top 10 geselecteerd die in de benedenhal van het museum werd geëxposeerd. De jury bestond uit Anders Klintborg van IKEA, hoofdredacteur Pieter Sijpersma van *Dagblad van het Noorden* en Andreas Blühm.

NACHO CARBONELL & MAARTJE KORSTANJE

23 NOVEMBER 2014 – 22 MAART 2015

MENDINI 0

Deze dubbeltentoonstelling is een combinatie van twee kleinere solotentoonstellingen van kunstenaar Maartje Korstanje (1982) en kunstenaar/ontwerper Nacho Carbonell (1980). Beiden participeerden eerder in een groepstentoonstelling in 2011 en met beide kunstenaars ging het Groninger Museum daarna een stipendiumregeling aan. De tentoonstelling bestaat voor het grootste deel uit nieuw, speciaal voor de tentoonstelling gemaakt werk. Korstanje presenteerde grote kartonnen sculpturen waarbij zij nieuwe elementen toevoegde aan haar bekende vormtaal zoals houten staketsels, een kar en kleurpigmenten. Carbonell toonde onder andere een nieuwe versie van zijn debuutwerk *Pump it Up* en een volledige nieuwe serie die geïnspireerd is op archieven en musea. Hoewel het werk van de kunstenaars van elkaar verschilt, lijkt er wat betreft materiaalkeuze en thematiek een zekere verwantschap te zijn. Beiden

werken met variaties van papier-maché en bij beiden staat het idee van bezieling centraal.

HET GEHEIM VAN DRESDEN.

VAN REMBRANDT TOT CANALETTO

13 DECEMBER 2014 – 25 MEI 2015

MENDINI -1

Een keuze uit de indrukwekkende verzameling van de Gemäldegalerie Alte Meister in Dresden met werken van o.a. Rembrandt, Titiaan, Velázquez en Canaletto. Saksen was een van de welvarendste Duitse staten toen in 1697 de keurvorst, August de Sterke, het koningschap van Polen wist te verwerven. Hij onderstreepte zijn nieuwe status door het aanleggen van een imponerende kunstcollectie. Zijn verzamelactiviteiten werden na zijn dood voortgezet door zijn zoon August III. De tentoonstelling vertelde in een aantal thematische hoofdstukken over de belangrijke rol van kunst in het 18e-eeuwse Saksen, met een breed scala aan onderwerpen: Bijbelse en mythologische voorstellingen, portretten, landschappen en stillevens, maar ook aandacht voor de oprichting in 1764 van de grote kunstacademie in Dresden. Behalve in Groningen is deze tentoonstelling, die werd geopend door Hare Majesteit Koningin Máxima, ook te zien in München en Wenen. Van de uitgebreide Duitstalige catalogus werd een beknoptere Nederlandse versie gemaakt.

NEO-EXPRESSIONISME IN DE JAREN TACHTIG

19 DECEMBER 2014 – 22 MAART 2015

PRENTENKABINET

Begin jaren tachtig waaide er een frisse wind door de kunstwereld. Nadat er jarenlang weinig waardering voor figuratieve schilderkunst was geweest, begonnen jonge kunstenaars in Europa en Amerika op een persoonlijke manier te tekenen en schilderen. Zij hadden geen boodschap aan de modernistische idealen die de kunst in de richting van de abstractie hadden geduwd. In plaats daarvan namen zij hun eigen gevoelens en fantasieën tot uitgangspunt. Dit over het algemeen kleurrijke werk werd wel betiteld als 'neo-expressionisme'. Het Groninger Museum toonde er al vroeg belangstelling voor. Vrijwel alle tekeningen die nu in het Prentenkabinet werden getoond (van o.a. René Daniëls, Henk Visch, Milan Kunc, Peter Angermann en Hervé Di Rosa) zijn in de eerste helft van de jaren tachtig aangekocht.

EXTERNE LOCATIES IN NEDERLAND

DRAMA ACHTER DE GEVEL

17 JUNI – 31 AUGUSTUS 2014

GRONINGER ARCHIEVEN –

NOORDELIJK SCHEEPVAARTMUSEUM

Aan dit gezamenlijk project van Noordelijk Scheepvaartmuseum, Groninger Archieven en Groninger Museum, participeerde laatstgenoemde met een aantal bruiklenen.

MARGA WEIMANS

21 JUNI – 24 OKTOBER 2014

OPENBARE BIBLIOTHEEK AMSTERDAM

Gelijktijdig met de grote tentoonstelling van Marga Weimans in het Groninger Museum werden in de expositieruimte van de Openbare Bibliotheek in Amsterdam een aantal grote zwarte outfits uit haar collectie Debut getoond, afkomstig uit de collectie van het museum.

GRONINGEN EN DE EERSTE WERELDOORLOG

4 OKTOBER 2014

GRONINGER ARCHIEVEN

Op de drukbezochte Dag van de Groninger Geschiedenis (ongeveer 3.000 bezoekers) werden uit de eigen collectie van het Groninger Museum, in de studiezaal van de Groninger Archieven in acht vitrines voorwerpen gepresenteerd uit de Eerste Wereldoorlog. Naast een aantal herinneringsborden, zijn er knick-knacks gemaakt in het Engelse kamp. Een aantal van de voorwerpen werden door de conservator toegelicht in het *Magazine van de Dag van de Groninger Geschiedenis* en het cultuur-historisch tijdschrift *Stad & Lande*.

PRESENTATIES IN HET BUITENLAND

IRIS VAN HERPEN

FRANKRIJK, ZWEDEN, ISRAËL

De solotentoonstelling van Iris van Herpen die in 2011 door het Groninger Museum werd georganiseerd, mag zich op veel internationale belangstelling verheugen en reisde dit jaar na eerst in La Cité internationale de la dentelle et de la mode te Calais in Frankrijk (15 juni 2013 tot en met 13 april 2014) te zijn geweest door naar Textilmuseet te Borås in Zweden (23 mei tot en met 28 september 2014) en daarna naar het Design Museum Holon te Tel Aviv in Israël (22 november 2014 tot en met 7 maart 2015).

EXPRESSIONISTISCHE BEGEGNING.

ERNST LUDWIG KIRCHNER – JAN WIEGERS

4 JULI T/M 28 SEPTEMBER 2014

STAATLICHES MUSEUM SCHWERIN

De Duitse expressionistische schilder Ernst Ludwig Kirchner (1880-1938), medeoprichter van de Duitse kunstenaarsvereniging Die Brücke, en de Groninger schilder van De Ploeg Jan Wiegiers (1893-1959) ontmoetten elkaar in 1920 in Davos voor het eerst en werkten tot 1925 herhaaldelijk samen in de Zwitserse bergen. Deze tentoonstelling behandelde voor het eerst in Duitsland de kunstenaarsvriendschap tussen beiden. Aan de hand van ongeveer 100 schilderijen en prenten werden invloeden en verschillen in de werken van beide kunstenaars onderzocht. Vrijwel alle getoonde werken van Wiegiers waren afkomstig uit de collecties van het Groninger Museum en Stichting De Ploeg.

EDUCATIE EN PUBLIEKSINFORMATIE

GRONINGER MUSEUMMAGAZINE

Het Groninger Museummagazine prikkelt de nieuwsgierigheid door *human interest*-verhalen, interviews en fotoreportages. Dit jaar was er aandacht voor Alessandro Mendini, Maartje Korstanje en Nacho Carbonell, gitarenverzamelaar Luc Henzig, Paul en Meijer Mijksenaar, Wolf Prix en vele anderen.

QR-CODES EN APPS

Om nog meer achtergrond bij de tentoonstellingen te bieden aan de bezoekers werd het gebruik van QR-codes, audiotour en een app verder ontwikkeld. Nauwkeurig wordt bepaald bij welke tentoonstelling welk middel het meest geschikt is. De grote kunsthistorische wintertentoonstellingen *Natural Beauty* en *Het geheim van Dresden*, met veel verschillende werken van diverse kunstenaars, kregen een audiotour met ook als extra muziek (eigentijds en klassiek). In de exposities van Marga Weimans en Nacho Carbonell & Maartje Korstanje gaven QR-codes de mogelijkheid om kennis te maken met de kunstenaars zelf, die per zaal in een korte film uitleg geven over hun werk.

In *De Collectie* biedt een app, ontwikkeld door het Groningse bedrijf Tapme, de mogelijkheid heel veel context en verhalen op telefoon of tablet te bekijken. Met behulp van een nieuwe technologie, iBeacons, krijgt de gebruiker automatisch bij het betreden van een zaal de mogelijkheden voorgeschoteld. Er was veel belangstelling voor deze technologie, die het Groninger Museum als eerste museum toepaste, zowel uit kringen van musea, bibliotheken, gemeentes als de computerbladen.

Naar aanleiding van de viering van het *Groninger Museum 20 jaar!* werd een andere app gemaakt in samenwerking met het bedrijf izi.TRAVEL. Deze app biedt een korte toer buiten rondom het gebouw en biedt inzicht in de achtergronden en opvattingen van Alessandro Mendini en de gastarchitecten.

MUZIEK EN KUNST

Het museum organiseerde drie *GM Live* avonden in het voorjaar, met optredens van de muzikanten die songs voor het museum maakten, lezingen en performances. Enkele acts traden ook op tijdens De Nacht van Kunst & Wetenschap op 24 mei. In het najaar deden wij mee aan *Art Rocks*, een landelijke talentencompetitie waarbij muzikanten een lied maken bij door het Groninger Museum geselecteerde kunstwerken. Dit is een samenwerking tussen het Groninger Museum, het Museum Boijmans van Beuningen Rotterdam, het Centraal Museum Utrecht

en de Grote Prijs van Nederland. Elk museum koos tien kunstwerken uit de collectie die, met toelichting, op de *Art Rocks* website geplaatst werden. In oktober organiseerden wij twee workshops, waarbij singer-songwriter Eefje de Visser (ambassadeur van *Art Rocks*) en de Amerikaanse muzikanten Ryan Lee Crosby en Allysen Callery aan deelnemers uitleg gaven over het schrijfproces. Op 7 december was de museumronde in Groningen, waarbij de door een jury gekozen artiesten live hun songs speelden. De finale is in januari 2015.

MUSEUMDOCENTEN

Per 1 januari zijn museumdocenten voor basisonderwijs en rondleiders samengevoegd tot één team onder de naam museumdocenten. Er werd een veranderingstraject ingezet om te komen tot een interactieve benadering van de doelgroepen. Belangrijk uitgangspunt was dat niet de keuze van de docent (of het Groninger Museum) voorop moest staan, maar de wens van de bezoekers (op verschillende niveaus). Eerst werden didactische toepassingen onderzocht, onder meer de methode 'visible thinking'. De museumdocenten zijn geobserveerd met behulp van vragenlijsten. In individuele voortgangsgespreken zijn wensen en meningen vastgesteld en in december zijn alle docenten ingedeeld in een van de vier doelgroepcategorieën: basisonderwijs, onderbouw voortgezet onderwijs, bovenbouw voortgezet onderwijs en studenten/volwassenen. Bij de eerste twee groepen wordt met een didactisch format gewerkt met aandacht voor diverse zintuiglijke ervaringen en met behulp van een kunstkar. De indeling houdt ook rekening met een evenwichtig aantal beschikbare museumdocenten en met het aantal gemaakte en te verwachten boekingen.

KINDEREN EN BASISONDERWIJS

Voor basisscholen werd gebruik gemaakt van de kunstkar, met opdrachten op zaal: een puzzel, een stilleven, een bloem (onderbouw, in het atelier) en stilleven met sjablonen (bovenbouw, atelier). Workshops werden gehouden bij *Natural Beauty* (familielab in Coop Himmelb(l)au), een familiewapen schilderen op porselein (oktober kindermaand, Rabodag), minimuseum van sponsjes rondom de festiviteiten *Groninger Museum 20 jaar!*, een waaier maken (kerstworkshop in IKEA), drie dansworkshops van hofdansgroep Plaisir Courtois bij *Het geheim van Dresden*.

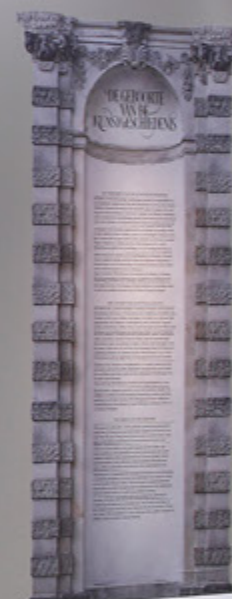
Het sneuvelen van de vaas van Jaime Hayon bracht leerlingen uit groep 4 van de Groningse

Information card for the painting on the left.

Information card for the painting in the doorway.

Schoolvereniging op het idee een nieuwe vaas te maken van onder andere gerecyclede plastic doppen, met de toepasselijke naam *Kijk uit je doppen*. Deze vaas was de laatste week van juni in het Infocentrum te zien.

[Aantal schoolbezoeken basisonderwijs](#)

2014 2440 leerlingen, 33 scholen, 6 workshops
2013 2744 leerlingen, 38 scholen, 6 workshops

VOORTGEZET ONDERWIJS

De samenwerkingsprojecten met scholen werden geïntensiveerd. Het Maartenscollege in Haren leverde meer dan 600 kunstwerken aan die door leerlingen van de onderbouw gemaakt werden bij de tentoonstelling *Natural Beauty*. Een selectie werd getoond in het Groninger Museum, en daarna geveild ten bate van UNICEF, aangevuld met enige andere werkstukken. De klassen 4 van het Willem Lodewijk Gymnasium maakten vaasobjecten geïnspireerd door *Funtastico* van Jaime Hayon. Deze werden gepresenteerd in het Infocentrum ter en deels in het Auditorium, met opening en tv-reportage. De ICM Weekendschool liet zich inspireren door *De Collectie* met een presentatie in het Auditorium in juni. Dergelijke samenwerkingsprojecten komen tot stand door vraag en aanbod tussen museum en scholen. Bezoek aan het museum, uitwerking op school en eindpresentatie in het museum vormen de vaste basis. Deze zullen worden voortgezet in 2015. Bij de tentoonstelling *Natural Beauty* werd een docenteninformatie bijeenkomst aangeboden, waarin ook aandacht voor Marilyn Manson en de Kunstbende.

[Aantal schoolbezoeken](#)

[Voortgezet onderwijs](#)

2014 5353 leerlingen, 59 scholen
2013 5405 leerlingen, 56 scholen

[MBO](#)

2014 881 leerlingen, 14 scholen
2013 1678 leerlingen, 26 scholen

[HBO en WO](#)

2014 565 studenten, 9 groepen
2013 1273 studenten, 24 groepen

ALZHEIMER PROJECT

Het Groninger Museum en Stichting de Hoven zijn begin 2014 een kunst-op-maat project gestart voor mensen met Alzheimer en hun mantelzorgers. Met behulp van de geschilderde landschappen van Groninger kunstenaarsvereniging De Ploeg kunnen deze bezoekers beelden uit hun eigen verleden herkennen. Ervaringen, gevoelens en

herinneringen worden opgeroepen zonder dat het kortetermijngeheugen nodig is. Ook op de relatie met de mantelzorger heeft deze gezamenlijke kunstbeschouwing een positief effect, zo is gebleken. Het museum stelde op maandagen de deuren speciaal voor deze Alzheimer-groepen open. Het project was zeer succesvol en zal het komende jaar een vervolg krijgen in samenwerking met meer zorgaanbieders.

FAMILIELAB

Het familielab in Coop Himmelb(l)au werd tijdens de tentoonstelling *Natural Beauty* in de weekenden en vakanties continu gebruikt, zodat veel ervaring werd opgedaan voor het nieuwe familielab in 2015. In samenwerking met Jaime Hayon wordt een nieuw centrum ontwikkeld wat aansluit bij het huidige Infocentrum, met een ontdekkingsruimte en creatieve werkplaats voor families.

INFOCENTRUM

Er zijn minder boeken gekocht en ontvangen, maar het aantal artikelen dat is ingeschreven en gescand is bijna verdubbeld. De foto's en overzichten van de zalen uit het tentoonstellingsarchief zijn dit jaar allemaal gescand en digitaal beschikbaar gemaakt. Ook is het archief opnieuw geordend, gecontroleerd en zo nodig aangevuld. Er werden 562 boeken en 1.768 artikelen ingevoerd.

De volgende films zijn vertoond:

Dr. Knol vertelt. Conservator Egge Knol vertelt over enige objecten uit de tentoonstelling *Het verdrongen land is vruchtbaar*, 13 oktober 2013 t/m 9 februari 2014.

For Infinity the Movie. Een sprankelende muziekfilm die laat zien dat Groningen de leukste studentenstad is van Nederland. Bij de tentoonstelling *De student in Groningen*, 28 februari t/m 31 augustus 2014.

Songs for the Groninger Museum. In het kader van *Art Rocks*, 2 t/m 21 september 2014.

Abe Kuipers. Het innerlijke reservoir. Een portret van de kunstenaar, 23 september t/m 4 januari 2015.

MARGA WEIMANS. FASHION HOUSE
15 JUNI - 23 NOVEMBER 2014

COMMUNICATIE, PR EN MARKETING

MEDIA

In 2014 werd door de volgende landelijke televisie-programma's aandacht besteed aan het Groninger Museum: *Kunstuur, De Wereld Draait Door, Museumgasten, Tussen Kunst & Kitsch, Opium TV, Koffietijd* en *Kunststof TV*. Tentoonstellingen, activiteiten en gebeurtenissen werden besproken op NOS radio, Omroep Max, Q Music, BNR radio, *Nooit Meer Slapen* (VPRO) en radio 1 en radio 2. Recensies van tentoonstellingen verschenen in landelijke dagbladen als *De Volkskrant, De Telegraaf, NRC, Trouw* en *FD*. Het museum kan wekelijks rekenen op aandacht in de regionale en lokale media, waaronder *Dagblad van het Noorden* en RTV Noord. Het culturele radioprogramma van de lokale zender Oogradio besteedt iedere woensdagavond aandacht aan het Groninger Museum.

Journalisten werden uitgenodigd voor een preview bij de tentoonstellingen: *De Collectie, Marga Weimans, Maartje Korstanje & Nacho Carbonell* en *Het geheim van Dresden*.

Media-aandacht	2014	2013
Artikelen	840	812
Radio	74	43
Televisie	36	29
Persberichten	2014	2013
Nederlands	44	39
Duits	13	16
Engels	13	13

PUBLIEKSONDERZOEK

Verschillen naar aanleiding van de tentoonstelling *Natural Beauty* 2014 en de zomerperiode 2013.

	2014	2013
Leeftijd ouder dan 55 jaar	> 59%	> 49%
Vervoer trein	39%	39%
Duitse bezoekers	10%	6%
Andere buitenlandse bezoekers	15%	13%
Eerste bezoek	45%	42%
Gemiddelde besteding per persoon in de stad Groningen	€ 40,88	€ 43,28
Waardering tentoonstelling	7,9	7,9
Waardering Museumwinkel	7,5	6,7
Waardering MendiniRestaurant	7,5	7,6
Waardering algemeen	7,9	7,9

ONLINE COMMUNICATIE

Van de online communicatiekanalen zijn de corporate website samen met sociale media de belangrijkste binnen de communicatie- en marketingstrategie. Speciale projecten waarbij de participatie van het publiek centraal staat, zoals de creatieve schilderwedstrijd voor kinderen in samenwerking met UNICEF, worden grotendeels via de website en sociale media gecommuniceerd. Voor het project *Mix Match Museum* (voorheen bekend als *XposeXL*), waarbij het Groninger Museum samen met vijf andere toonaangevende Nederlandse musea samenwerkt, werd een online platform gemaakt. Op dit platform www.mixmatchmuseum.nl kon jong en oud een eigen selectie maken van kunstwerken en historische objecten uit zes museumcollecties. Het project werd door het publiek positief gewaardeerd: van de 600 inzendingen wilden ruim 200 deelnemers zijn of haar inzending in het Groninger Museum gerealiseerd zien. In 2015 zal uit deze inzendingen één publiekscurator gekozen worden die daadwerkelijk een tentoonstelling in het Groninger Museum mag maken. Dit project werd mede mogelijk gemaakt door Stichting DOEN.

Website	2014	2013
Sessies *	407.053	436.875
Nieuwe gebruikers	276.908	289.571
Terugkerende gebruikers	130.145	147.304
Pagina weergaven	1.588.183	1.787.169

* Een sessie is een bezoek aan de website, van zowel nieuwe als terugkerende gebruikers.

Op woensdag 29 oktober 2014 werd de website het meest bezocht – 3423 sessies – vanwege *Groninger Museum 20 jaar!*

Het meest gebruikte apparaat om de website te bekijken is nog steeds de desktop (60%), daarna tablet (23%) en mobiele telefoon (17%).

Aan het eind van 2014 stond het museum op de 5e plaats in de Museum Twittergids Top 100 van Nederlandse musea (7e plaats in 2013).

Pageviews	2014
<i>Natural Beauty</i>	44.400
<i>De Collectie Veendorp</i>	49.545
<i>Vrouwen van de Revolutie</i>	38.147
<i>Fuck Off 2</i>	34.179

Pageviews	2013
<i>Nordic Art</i>	83.861
<i>De Collectie</i>	37.852
<i>Marga Weimans</i>	34.389
<i>Capita Selecta II</i>	30.087

Twitter	2014	2013
Volgers	32.890	14.526

Facebook	2014	2013
Likes	8.906	6.542

EVENEMENTEN EN RELATIEBEHEER

Tallose evenementen en ontvangsten werden in 2014 in het Groninger Museum georganiseerd door Evenementen en Relatiebeheer. Deze afdeling was verantwoordelijk voor alle evenementen van het museum, zoals openingen, previews, concerten, lezingen en educatieve evenementen. Een uitgebreid overzicht daarvan staat in onderstaande tabel. Daarnaast was het museum locatie van commerciële ontvangsten, waar bedrijven en organisaties hun gasten ontvingen voor vergaderingen, borrels, congresdiners en zakelijke bijeenkomsten. De afdeling droeg zorg voor het uitwerken van samenwerkingsverbanden met partners en sponsors in de vorm van relatie-events, workshops-op-maat, borrels of kortingsacties.

Evenementen, ontvangsten en acties	2014
58 evenementen	14.575 gasten
77 ontvangsten	7.000 gasten
39 acties	6.185 vouchers

Evenementen, ontvangsten en acties	2013
38 evenementen	5.020 gasten
120 ontvangsten	6.600 gasten
34 acties	4.930 vouchers

Zie voor een overzicht van alle evenementen de volgende pagina's.

OVERZICHT EVENEMENTEN

Bij alle evenementen is het aantal deelnemers vermeld.

JANUARI

5	Zondagochtendconcert in samenwerking met het Prins Claus Conservatorium: Lyanne van Westen en Sterre Koopman	40
12	Nieuwjaarsbijeenkomst Vereniging Vrienden Groninger Museum Spreker: Saskia Bak (directeur Fries Museum)	125
15	Opening tentoonstelling <i>Marilyn Manson</i> : gecombineerde opening en persbijeenkomst. Spreker: Andreas Blühm (algemeen directeur)	40
30	Dag van de Poëzie: poëtische rondleiding door dichter Remco Ekkers	27

FEBRUARI

2	Zondagochtendconcert in samenwerking met het Prins Claus Conservatorium: Eske Tibben en Yohannes Siem	18
3	GM-Insiders: Yoga tussen de kunst	20
12	Vriendenavond rondom de tentoonstelling <i>Natural Beauty</i> in samenwerking met Vriendenvereniging van het Noord Nederlands Orkest. Spreker: Ruud Schenk (conservator) Concert: Kamerensemble Noord Nederlands Orkest	275
14	Cursus ArtPlus. Spreker: Ruud Schenk (conservator)	60
21	Cursus ArtPlus. Spreker: Cees Hendrikse (kunstverzamelaar)	60
28	Opening tentoonstelling <i>De Student in Groningen</i> . Sprekers: Andreas Blühm (directeur), Egge Knol (conservator) en Bert Verveld (algemeen directeur Rijksuniversiteit Groningen)	210

MAART

2	Zondagochtendconcert in samenwerking met het Prins Claus Conservatorium: Hessel bij de Leij en Jantine Rozema	30
7	Cursus ArtPlus. Spreker: Caspar Martens (conservator)	60
14	Cursus ArtPlus. Spreker: Josee Selbach (hoofd Communicatie, PR en Marketing)	60
21	Cursus ArtPlus. Spreker: Richard ter Borg (kunsthandaelaar/galeriehouder)	60
23	Boekpresentatie Siep van den Berg. Sprekers: Louw Dijkstra (uitgever) en Mariëtta Jansen (conservator)	100
28	Cursus ArtPlus, Excursie Met De Ploeg langs water, wierden en dijken. Sprekers: Liefke Knol (journalist/historicus) en Doeke Sijens (Stichting De Ploeg)	60
28	Opening tentoonstelling <i>De Collectie</i> . Sprekers: Andreas Blühm (directeur), Ruud Vreeman (burgemeester gemeente Groningen) en Bote Wilpstra (gedeputeerde provincie Groningen)	280

APRIL

4	Burenavond in samenwerking met Museumvereniging: besloten museumbezoek voor omwonenden	260
---	--	-----

4	Cursus ArtPlus. Spreker: Egge Knol (conservator)	60
5	Korte preview van het theaterstuk <i>Crashtest Ibsen II – Volksvijand</i> door Noord Nederlands Toneel	130
6	Zondagochtendconcert in samenwerking met het Prins Claus Conservatorium: Miquel Petruccelli en Marla Warelis	25
11	Cursus ArtPlus. Spreker: Andreas Blühm (directeur)	60
22	Vriendenavond rondom de tentoonstelling <i>De Collectie</i> . Sprekers: Andreas Blühm (directeur) en Egge Knol (conservator)	120
25	GM-Insiders: De dag van de student met rondleidingen in de 'gouden toren'	60

MEI

1	Schenkingsoverdracht van de Stichting Johan Dijkstra	12
4	Zondagochtendconcert in samenwerking met het Prins Claus Conservatorium, optreden door Marzia Hudajarova	35
8	GM-Insiders in samenwerking met Cultureel Studentencentrum Usva van de Rijksuniversiteit Groningen: Artifist met optredens van de DJ's Koen Stamou en Guerdo, workshops, silent disco, de tentoonstelling <i>Capita Selecta II</i> , stop-motion film en suikerspinnen	50
16	Opening tentoonstelling <i>Legaat Jan Bouman</i> . Sprekers: Andreas Blühm (directeur) en Ruud Schenk (conservator)	40
18	Benefietveiling voor UNICEF met medewerking van Johan van der Hende (veilingmeester), Sipke Jan Bousema (ambassadeur UNICEF) en het Haydn Jeugd Strijkorkest	200
19	MuseumMaandag: speciale openstelling voor het Nationaal Ouderenfonds	95
20	Jaarlijkse ledenvergadering Vereniging van Vrienden Groninger Museum en lezing over de tentoonstellingen <i>Capita Selecta II</i> en <i>Legaat Jan Bouman</i> . Spreker: Ruud Schenk (conservator)	22
24	De Nacht van Kunst & Wetenschap, Optredens van: Cajita, Douwe Bob, Gepett and the Whales, Coco Jones, Diederik Jekel, Douwe Draaisma, Leo Bormans, Vincent Icke, Circus treurdier, Guy & Roni, Liona de Graaf, Viesueel geweld en Meindert Talma	200
27	Museumsalon GM-Insiders in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen Kunsten, Cultuur en Media rondom de tentoonstellingen <i>Capita Selecta II</i> en <i>De Collectie</i>	85
31	Ploegdag Sprekers: Andreas Blühm (directeur), Peter Jordens (voorzitter Stichting De Ploeg), Irina Subotic (University of Arts, Belgrado) en Merse Pál Szeredi (Kassák Museum, Boedapest)	65

JUNI

1	Zondagochtendconcert in samenwerking met het Prins Claus Conservatorium: Teodora Nedyalkova en Eduardo Canto	20
3	Depotbezoek Vereniging van Vrienden van het Groninger Museum Spreker: Caspar Martens (conservator)	50
13	Persbijeenkomst tentoonstelling <i>Marga Weimans</i>	25
14	Opening tentoonstelling <i>Marga Weimans</i> Sprekers: Andreas Blühm (directeur) en Sue-an van der Zijpp (conservator)	200
26	Presentatie <i>schilderij Rutger II</i> van Annemarie Busschers, geschonken door Wilma en Ger van Dam	10
1	Vriendenavond rondom de tentoonstelling <i>Marga Weimans</i> Spreker: Sue-an van der Zijpp (conservator)	110
17	Peter de Grote Festival: concert <i>Metamorfozen 1: Tasten, een museum komt tot leven</i>	100

SEPTEMBER

5	Symposium Museum & Publiek in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen, Kunstgeschiedenis Sprekers: Andreas Blühm (directeur), Saskia Bak (directeur Fries Museum), Sibylla Goegebuer (adjunct-conservator van het Sint-Janshospitaal te Brugge), Peter van den Brink (directeur van de Aachen City Museums) Bernhard Ridderbos (universitair docent Rijksuniversiteit Groningen)	100
19	Opening tentoonstelling Jan Albert Sichterman. Sprekers: Andreas Blühm (directeur) en Kees van Rij (Nederlandse ambassadeur in Spanje), Ontvangst in Huize Sichterman aan de Ossenmarkt	260
30	MuseumMaandag: speciale openstelling voor lezers van tijdschrift <i>Margriet</i>	79

OKTOBER

3	Excursie Vereniging van Vrienden Groninger Museum Sprekers: Liefke Knol (journalist/historicus) en Richard ter Borg (kunsthandaelaar/ galeriehouder)	60
5	<i>Art Rocks</i> workshop, Optreden: Eefje de Visser	9
7	Depotbezoek Vereniging Vrienden Groninger Museum Spreker: Caspar Martens (conservator)	50
12	<i>Art Rocks</i> masterclasses, Workshop door Ryan Lee Crosby (bluesgitarist) en Allysen Callery (singer songwriter)	12
22	GM-Insiders: <i>Art at night</i> met een stadswandeling en rondleidingen	20
25	Rabobank Museumdag: jaarlijkse museumdag voor klanten van de Rabobank en een workshop	850
28	Bekendmaking Young Grunn Artist II, in samenwerking met NP3 Sprekers: Andreas Blühm (directeur), Sue-an van der Zijpp (conservator) en Zwaan Ipema (NP3)	25

29	Jubileumfeest <i>Groninger Museum 20 jaar!</i> met een symposium, boekpresentatie, rondleidingen, optredens en een tentoonstelling Sprekers: Frènk van der Linden, Alessandro Mendini, Gerard Schijf, Nicolette Bartelink, Ed Taverne. Steven Kolsteren Optredens: Douwe Bob, GameBoyz, Ellen ten Damme, Prins Claus Conservatorium. Sacha Elisah, Noordpool Orkest, DJ Rudo	50
31	Vriendencafé over Groninger Museum 20 jaar! Spreker: Ed Taverne (architectuur historicus)	50

NOVEMBER

1	Jurering en prijsuitreiking bakwedstrijd <i>Piece of Cake</i> , Juryleden: Gerard Schijf (architect), Klaas Rozenveld (banketbakker) en Josee Selbach (hoofd Communicatie, PR en Marketing)	80
14	Boekpresentatie <i>H.N. Werkman</i> . Sprekers: Andreas Blühm (directeur), Peter Vroeghe (Stichting H.N. Werkman), Jikke van de Spek (Stichting H.N. Werkman), Jacques Wallage (voorheen voorzitter van de Stichting H.N. Werkman en oud-burgemeester van de stad Groningen)	170
16	Personeelsfeest Groninger Museum in Oosterpoort Groningen: concert Caro Emerald	80
22	Opening tentoonstelling <i>Nacho Carbonell & Maartje Korstanje</i> Sprekers: Sue-an van der Zijpp (conservator) in gesprek met de kunstenaars	180

DECEMBER

7	<i>Art Rocks</i> museumvoorrunde met optredens van MOBIUS, Lars Mulder, ECV. Saskia Schalekamp & Band, Red, Yellow and Blue. Sascha Elisah, To Twelve, Burning Skies. Smiley Virus, Mevrouw Tamara	100
12	Opening tentoonstelling <i>Het Geheim van Dresden</i> Hare Majesteit Koningin Máxima opent de tentoonstelling. Sprekers: Andreas Blühm (directeur), Bernhard Maaz (directeur Gemäldegalerie Alte Meister Dresden) en Ruud Schenk (conservator)	700
16	Museumsalon rondom de tentoonstelling <i>Nacho Carbonell & Maartje Korstanje</i>	70
23	Workshop Hofdans door hofdansvereniging Plaisir	60
24	Courtois, 20 per workshop	30
27	Lezing voor NS Spoor rondom de tentoonstelling <i>Het geheim van Dresden</i> . Spreker: Martijn Pieters (kunsthistoricus)	175

DE COLLECTIE
29 MAART - SEMIPERMANENT

PERSONEEL EN ORGANISATIE

HR-BELEID EN THEMA'S

Er is een nieuwe HR Cyclus opgezet waarbij de systematiek en invulling van plannings-, functionerings- en beoordelingsgesprekken is geactualiseerd en geprofessionaliseerd.

Eveneens is er aandacht besteed aan uitbreiding van het beleid rondom ongewenst gedrag. Er is een notitie gemaakt die bedoeld is als handreiking voor leidinggevend en management met betrekking tot het omgaan met potentiële verslavingsproblematiek. Een belangrijk thema is dit jaar ook RI&E (Risico Inventarisatie & Evaluatie) geweest als onderdeel van het ARBO beleid. Er is een start gemaakt met de RI&E en in 2015 wordt een en ander verder geactualiseerd naar aanleiding van aanvullende suggesties van de externe specialistische partij, Tinguely Xperts, die het museum hierbij van advies voorziet.

In 2014 zijn voorbereidingen getroffen naar aanleiding van de invoering van de werkkostenregeling (WKR). Ook is de overstap gemaakt van E-Synergy naar AFAS.

VERTROUWENSPERSOON

De onafhankelijke vertrouwenspersoon bij het Groninger Museum is mevrouw Desiree Oxley van de GIMD (Gemeenschappelijk Instituut voor Maatschappelijke Dienstverlening). Met het aantrekken van Mevrouw Oxley is een belangrijke stap gezet bij het verder invulling geven aan een professioneel HRM beleid.

SAMENSTELLING PERSONEELSBESTAND

Stand per 31 december 2014

	Aantal T	M	V	Fte T	Fte M	Fte V
Onbepaalde tijd	48	26	22	42,10	24,6	17,5
Bepaalde tijd	4	1	3	2,89	1	01,89
Maatschappelijke banen	4	1	3	3,44	1,00	2,44
Ingeleend	12	11	10	10,41	9,58	0,83
Uitzend/Payroll medewerkers	43	14	29			
Vrijwilligers informatiebalie	47	3	44			
Student-vrijwilligers	11	1	10			
Overige vrijwilligers	4	1	3			
ZZP	3	1	2			
Stagiaires (over heel 2014)	29	10	19			
waarvan MBO niveau 2	13	10	3			
waarvan HBO/Universitair	16		16			

CONSERVATOR IN OPLEIDING

Het Groninger Museum en de opleiding Kunstgeschiedenis van de Rijksuniversiteit Groningen zijn in november 2014 een bijzonder talentontwikkelingsproject gestart. Hierbij wordt een pas afgestudeerde van de universiteit in twee jaar klaargestoomd voor het vak conservator. Er wordt ingezet op een brede ontwikkeling binnen het vak en het opdoen van specifieke kennis en vaardigheden. Een dergelijk traject is uniek in Nederland. Deze samenwerking wordt financieel mogelijk gemaakt door de Stichting Beringer Hazewinkel. Kunsthistorica Suzanne Rus (Veendam, 1990) is de eerste die het traject gaat volgen. Zij studeerde in 2013 cum laude af. Deze functie betekent ook een versterking en een verrijking voor het conservatorenteam en biedt meer kansen om aandacht te schenken aan de regionale kunstgeschiedenis en de kunstenaarsgroep De Ploeg.

DECEMBERSESSIE

Een jaarlijks terugkerende bijeenkomst met management en conservatoren werd dit jaar georganiseerd in de Euroborg. Onder begeleiding van een externe facilitator, Jelly Tiemersma, is uitvoerig gesproken over belangrijke externe ontwikkelingen waar het Groninger Museum mee te maken krijgt en op welke wijze hierop geanticipeerd kan worden.

ZIEKTEVERZUIM

Over het gehele jaar 2014 bedraagt het verzuimpercentage (exclusief zwangerschapsverlof) 4.42% dit is een daling van ruim 1%. Het verzuimpercentage van 4.4% en de frequentie van 1.3 sluiten aan bij het gemiddelde ziekteverzuim in Nederland.

2/3 van het ziekteverzuim is kort verzuim (korter dan 1 week) geweest. De 1/3 middellang en lang verzuim zorgt voor 60% van de ziektedagen. De bedrijfsarts constateert dat in 2014 het werk gelukkig tot weinig gezondheidsproblemen leidde.

Jaarcijfers ziekteverzuim in %	2014	2013
Bruto verzuim	4.42	5.84
Gedeeltelijk verzuim**)		
Meldingsfrequentie *)	1.30	1.20
Zwangerschapsverlof**)	--	--
Werkgerelateerde aandoening	1	0
Bedrijfsongevallen	0	1

*) De meldingsfrequentie is het gemiddeld aantal ziekmeldingen per persoon per jaar van alle medewerkers in loondienst.

***) Vanaf januari 2011 worden het zwangerschapsverlof en het gedeeltelijk verzuim niet meer apart berekend in de verzuimcijfers.

ONDERNEMINGSRAAD

De ondernemingsraad bestaat uit Egge Knol (voorzitter), Rob Dijkstra (secretaris) en Harrie Kemper-Zijlema. De ondernemingsraad heeft een kritisch constructieve opstelling en is actief betrokken bij de ontwikkelingen zowel in- als extern. Met zorg stelt zij vast dat de werkdruk, gevolg van de krimp bij de reorganisatie van 2012, hoog blijft. In 2014 is de ondernemingsraad zeven keer in overleg geweest met de directeur. Ook heeft de jaarlijkse ontmoeting tussen de Raad van Toezicht en de ondernemingsraad plaatsgevonden.

MEDEWERKERS 2014

Stand per 31 december 2014

Directie

Dhr. Blühm, dr. A.R.W. (Andreas) Algemeen Directeur

Controller

Dhr. Slagter, G.R. (Geert) Controller

Human Resource Management

Mw. Valk, M.I.A. (Marian) HR Adviseur (Extern)

Collecties

Dhr. Martens, C. (Caspar)	Hoofd Collecties
Dhr. Jonge, B. de (Bert)	Depotbeheer/Logistiek Planner
Dhr. Kamminga, H.A. (Henk)	Medewerker Collecties (combinatiefunctie met Beveiliging)
Mw. Kloostra, J. (Jenny)	Registrar
Mw. Loenhout, M.T. van (Mieke)	Registrar
Mw. Rustebiel, T.T. (Thea)	Medewerker Collecties (combinatiefunctie met Beveiliging)
Dhr. Jörg, dr. C.J.A. (Christiaan)	Vrijwilliger Collecties
Mw. Leemhuis, G.J. (Gartje)	Vrijwilliger Collecties
Mw. Steensma, M.A. (Marlon)	Vrijwilliger Collecties

Presentaties

Dhr. Wilson, M.P. (Mark)	Chief Curator
Mw. Jansen, M.M.M. (Mariëtta)	Conservator De Ploeg en Kunst van de 20e eeuw
Dhr. Knol, dr. E. (Egge)	Conservator Archeologie, Geschiedenis, oude Regionale Kunst en Kunstnijverheid
Dhr. Schenk, R.M.F.M. (Ruud)	Conservator Moderne Kunst
Mw. Zijpp, S.A.E. van der (Sue-An)	Conservator Hedendaagse Kunst
Mw. Rus, S. (Suzanne)	Conservator in opleiding
Mw. Spek, J.J. van der (Jikke)	Gastconservator Werkmanjaar 2015

Educatie en Publieksinformatie

Dhr. Kolsteren, S.T.C. (Steven)	Hoofd Educatie en Publieksinformatie
Dhr. Dijkstra, R. (Rob)	Coördinator Infocentrum
Mw. Groot, G. de (Geertje)	Medewerker Educatieve Projecten
Dhr. Leeuw, M. de (Marten)	Fotograaf
Dhr. Kremer, R.H.L. (Robert)	Assistent Medewerker Infocentrum (gedetacheerd)
Dhr. Palmans, R.J. (Robert)	Assistent Medewerker Infocentrum (gedetacheerd)

Uitzendkrachten Educatie en Publieksinformatie

Dhr. Boerjan, J.T. (Jos)	Museumdocent
Mw. Cingel, C. van der (Christine)	Museumdocent
Mw. Demmer, L. (Lijsbeth)	Museumdocent
Mw. Diertens, M. (Margriet)	Museumdocent
Mw. Dijkhuis, A.M.H. (Anneke)	Museumdocent
Mw. Geboers, M. (Marian)	Museumdocent

Mw. Groot, A. de (Akke)	Museumdocent
Mw. Holman, A. (Aafke)	Museumdocent
Mw. Huynh, T.L.T. (Lê)	Museumdocent
Mw. Janssens, B.E. (Barbara)	Museumdocent
Mw. Keikes, B. (Bodile)	Museumdocent
Mw. Lier, G.J. (Grietineke)	Museumdocent
Mw. Nitsch, K.E. (Kordelia)	Museumdocent
Mw. Passchier, A.J.C. (Arjo)	Museumdocent (in combinatie met Floormanager)
Dhr. Propstra, P.H. (Peter)	Museumdocent
Mw. Rolleman, R. (Rosanne)	Museumdocent
Dhr. Setz, E.H. (Eric)	Museumdocent
Mw. Stel, O.J. van der (Odile)	Museumdocent
Mw. Vecht, E. van der (Ellen)	Museumdocent
Dhr. Wichgers, M.J.M. (Marcel)	Museumdocent
Mw. Wollerich, M.G. (Marie)	Museumdocent
Mw. Graaf, N.D. van der (Nadine)	Coördinator Student vrijwilligers
Mw. Veen, I.J. van der (Inge)	Clubmaster Juniorclub
Mw. Cupédo, A.H. (Annet)	Clubmaster Juniorclub

Student vrijwilligers Educatie en Publieksinformatie

Dhr. Alten, K.A. van (Krijn)	Vrijwilliger Educatie en Publieksinformatie
Mw. Bonder, L. (Lidia)	Vrijwilliger Educatie en Publieksinformatie
Mw. Brinkman, N.I. (Ilmari)	Vrijwilliger Educatie en Publieksinformatie
Mw. Ham, P. van (Paula)	Vrijwilliger Educatie en Publieksinformatie
Mw. Keikes, B. (Bodil)	Vrijwilliger Educatie en Publieksinformatie
Mw. Knaack, N. (Nina)	Vrijwilliger Educatie en Publieksinformatie
Mw. Lubbers, M.V. (Marit)	Vrijwilliger Educatie en Publieksinformatie
Mw. Meijering, M.J. (Maayke)	Vrijwilliger Educatie en Publieksinformatie
Mw. Vaessen, E.G. (Eveline)	Vrijwilliger Educatie en Publieksinformatie
Mw. Verver, J. (Jantine)	Vrijwilliger Educatie en Publieksinformatie
Mw. Zwaan, M.G.H. (Maaike)	Vrijwilliger Educatie en Publieksinformatie

Communicatie, PR en Marketing

Mw. Selbach, J.G.T.M. (Josee)	Hoofd Communicatie, PR en Marketing
Mw. Boo, A.S. de (Annetje)	Redacteur websites / narrow casting
Mw. Bouwers, W.M. (Willemien)	Medewerker Communicatie en PR
Mw. Gerritsma, A.J. (Ademiek)	Coördinator Commerciële Activiteiten en Marketing
Mw. Hijum-Jager, S. van (Saskia)	Coördinator Publieksactiviteiten
Mw. Stelstra, J.S. (Janneke)	Assistent Webredacteur
Mw. Dreu, M. de (Mattie)	Vrijwilliger Communicatie en PR

Uitzendkrachten Communicatie, PR en Marketing

Mw. Feijen, C. (Cindy)	Floormanager Commerciële Activiteiten
Mw. Hilst, M. van der (Marlies)	Floormanager Commerciële Activiteiten
Mw. Ochten, A. van (Anouk)	Floormanager Commerciële Activiteiten
Mw. Passchier, A.J.C. (Arjo)	Floormanager Commerciële Activiteiten (in combinatie met museumdocent)
Mw. Vriend, W.A. (Rian)	Floormanager Commerciële Activiteiten
Dhr. Voortman, T. (Tommy)	Floormanager Commerciële Activiteiten

Vrijwilligers Publieksinformatie

Mw. Bak, H.F. (Ria)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Bakema, A.R. (Anneke)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Beekhuis-Winter, W. (Willie)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Boer, A. de (Anja)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Bolt, F.F. (Frances)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Boo-Huizenga, S.H.W. de (Sytske)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Boon, M. (Marianne)	Vrijwilliger Informatiebalie
Dhr. Bos, A.A. (Alex)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Bos-Willekes, C.J.M. (Nel)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Brinkgreve, W.H. (Willy)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Broer, W.F. (Welmoed)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Caspers, G.M.H. (Tineke)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Davidson-Swaab, S. (Shannon)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Duintjer Tebbens-Nies, M.D. (Marthy)	Vrijwilliger Informatiebalie
Dhr. Fennema, F.R. (Fokke)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Heeg, C.G. (Tineke)	Vrijwilliger Informatiebalie
Dhr. Heeringa, N. (Nanne)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Helmers-van Zijl, C.E.M. (Christa)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Hemmen, J. van (Jannie)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Hendrikse-Ouwelaan, M. (Myra)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Huisman, J.U.M. (Joyce)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Idema-Vissers, J.G. (Juul)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Japink, W. (Wips)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Kiewiet, Y.G. (Yvonne)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Koelers-Pit, L. (Lucky)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Kok, M.A. (Ria)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Kolk, N.A. van der (Nicoline)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Kreugel-Goedkoop, I.T. (Iet)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Kuipers, J.H. (Jantine)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Meer-Brouwer, A. van der (Anne)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Mensink-Staals, G. (Diet)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Messel-Waiboer, J.A. van (Hanna)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Moerman, M.C. (Margreet)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Muller-Pilon, E. (Elly)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Roelfsema, I. (Irene)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Scholing, G. (Gerda)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Schotborgh, M.J. (Marion)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Schuurman, C.T.J. (Clasien)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Smeth, W.A. de (Minnie)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Spanjer, H. (Henny)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Starreveld-Oom, M. (Marianne)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Tijdens, W. (Wietje)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Visser, M.S. (Marjanna)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Vries, A. de (Anneke)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Wiersma, W. (Wies)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Wijhe, M. van (Mariëtte)	Vrijwilliger Informatiebalie
Mw. Wilde, J.F. de (Cobi)	Vrijwilliger Informatiebalie

Algemene Zaken

Mw. Eriks, G.W. (Margreet)	Hoofd Algemene Zaken
Mw. Faucon-Kromojahjo, K.L. (Lorette)	Medewerker Secretariaat
Mw. Terpstra, J. (Jitty)	Medewerker Secretariaat

Mw. Hogerdijk, F.A.M. (Femke)	Medewerker Digitaal Info Systeem, Boekingen
Mw. Beer, J. (Jeannette)	Medewerker Boekingen
Dhr. Pattiwael, E.W.F. (Edo)	Medewerker Personeel & Organisatie
Dhr. Snellaars, J.K.F. (Jan)	Coördinator ICT
Mw. Topf-Lamberts, B.A.J. (Babs)	Medewerker Post- en Archiefzaken
Dhr. Tuinstra, F.J. (Feiko)	Medewerker Financiën

Facilitaire Zaken

Dhr. Kemper-Zijlema, H.H. (Harrie)	Hoofd Facilitaire Zaken
Dhr. Boonstra, T. (Tjeco)	Uitvoerend Coördinator Op- en Afbouw Tentoonstellingen
Dhr. Zwarts, P.J. (Peter)	Uitvoerend Coördinator Facilitair en Schoonmaak
Dhr. Reitsma, K.J. (Klaas)	Elektricien
Dhr. Sferrazza, D. (Davide)	Huismeester

Uitzendkracht Facilitaire Zaken

Dhr. Mual, O. (Orlando)	Technisch Huismeester
Dhr. Leij, D. van der (Douwe)	Technisch Huismeester

Beveiliging

Dhr. Straten, R. van (Rob)	Hoofd Beveiliging
Dhr. Bos, W. (Wouter)	Coördinator Beveiliging
Mw. Rongen, B.M. (Bianca)	Coördinator Beveiliging
Mw. Anthonio-Veen van, J. (Jeanette)	Medewerker Beveiliging
Mw. Bonvanie, B. (Brigitte)	Medewerker Beveiliging
Mw. Dijkstra, H.J. (Hilja)	Medewerker Beveiliging
Dhr. Graaf, J. de (Hans)	Medewerker Beveiliging
Dhr. Hekert, B. (Ben)	Medewerker Beveiliging
Dhr. Kamminga, H.A. (Henk)	Medewerker Beveiliging (combinatiefunctie met Collecties)
Dhr. Kiewiet, P. (Paul)	Medewerker Beveiliging
Dhr. Latumakulita, J. (Johnny)	Medewerker Beveiliging
Mw. Martijn, A. (Andrea)	Gastvrouw Beveiliging
Dhr. Noeken, J. (Rinus)	Medewerker Beveiliging
Mw. Rustebiel, T.T. (Thea)	Gastvrouw Beveiliging (combinatiefunctie met Collecties)
Mw. Straver-Siwalette, L. (Lily)	Gastvrouw Beveiliging
Dhr. Waldmann, H.I. (Henk)	Medewerker Beveiliging
Dhr. Güven, G. (Göksal)	Medewerker Beveiliging (gedetacheerd)
Dhr. Kuipers, G.E. (Erwin)	Gastheer Beveiliging (gedetacheerd)
Dhr. Lammerts, H.N. (Harwin)	Medewerker Beveiliging (gedetacheerd)
Mw. Lo Nardo, M.C.M.	Gastvrouw Beveiliging (gedetacheerd)
Dhr. Niestijl, W.F. (Willem)	Gastheer Beveiliging (gedetacheerd)
Dhr. Rosema, J.F. (Jacob)	Gastheer Beveiliging (gedetacheerd)
Dhr. Ruiten, R.P. de (René)	Medewerker Beveiliging (gedetacheerd)
Dhr. Vries, P. de (Peter)	Medewerker Beveiliging (gedetacheerd)
Dhr. Wubboft, R. (Rolf)	Gastheer Beveiliging (gedetacheerd)

Uitzendkrachten Beveiliging

Dhr. Beentjes, J. (Jasper)	Gastheer Beveiliging
Dhr. Bergsma, B. (Brian)	Gastheer Beveiliging

Dhr. Blaauw, F. (Ferdinand)	Gastheer Beveiliging
Dhr. Brink, H.A. (Henk)	Gastheer Beveiliging
Dhr. Groot, J.F. de (Jan)	Gastheer Beveiliging
Dhr. Keizer, J. (Joey)	Gastheer Beveiliging
Mw. Noppert, W. (Winnie)	Gastvrouw Beveiliging
Mw. Picarima, T. (Tabitha)	Gastvrouw Beveiliging
Dhr. Siekman, E. (Erwin)	Gastheer Beveiliging
Dhr. Tromp, B. (Björn)	Gastheer Beveiliging
Dhr. Urk, R. van (Robert)	Gastheer Beveiliging
Mw. Woldhuis, M.P. (Marja)	Gastvrouw Beveiliging
Mw. Woldhuis, P.M. (Petra)	Gastvrouw Beveiliging

STAGIAIRES 2014

Beveiliging

Dhr. Bergsma, B. (Brian)
Mw. Damrie, D. (Djen)
Dhr. Eck, O. van (Oscar)
Dhr. Eefting, M. (Marc)
Mw. Koolman, G. (Giovana)
Dhr. Kuik, J.B.R. (Bryan)
Dhr. Laan, D. van der (Danny)
Dhr. Meter, A.E. (Anthony)
Mw. Pruijm, A. (Alie)
Dhr. Sijtsma, T.H. (Thijs)
Dhr. Tosun, S. (Samed)
Dhr. Vliet, P. van der (Patrick)
Dhr. Wobbles, K. (Kevin)

Collecties

Mw. Campbell (Denise)
Mw. Donker, S.L. (Sandra)
Mw. Fopma, S. (Sarah)
Mw. Meijberg, L.S. (Sophie)
Mw. Sloot, L.I. (Lotte)
Mw. Vriend, W.A. (Rian)
Mw. Wever, M. (Michëlle)

Educatie en Publieksinformatie

Mw. Haarsma, P.I. (Rita)
Mw. Jager, M. (Maria)
Mw. Keikes, B. (Bodil)
Mw. Mak, Y. (Yvonne)
Mw. Meijering, M. (Maayke)
Mw. Nijboer, J. (Jildau)
Mw. Rengers, N. (Nikki)
Mw. Schrage, A. (Astrid)
Mw. Westershuis, B. (Bente)

Presentaties

Mw. Wal, R. van der (Rozemarijn)

RAAD VAN TOEZICHT STICHTING GRONINGER MUSEUM VOOR STAD EN LANDE EN HET BESTUUR VAN DE STICHTING KUNSTBEZIT EN OUDHEDEN GRONINGER MUSEUM

De heer Noé van Hulst (voorzitter)

Permanente Vertegenwoordiger van het Koninkrijk der Nederlanden bij de OESO
Nevenfuncties: Geen

Mevrouw Inez Boogaarts

Secretaris/directeur Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur
Nevenfuncties:

- Lid/ Penningmeester Raad van Bestuur Vlaams Cultuurhuis De Brakke Grond, Amsterdam
- Bestuur Laurenspenning, Rotterdam
- Jury Hans Horsting Prijs, Rotterdam
- Lid Expertenjury, Internationale Kulturpolitik, NRW-Ministerium für Familie, Kinder, Jugend, Kultur und Sport, Düsseldorf

De heer Maarten Duijvendak

Hoogleraar Economisch, Sociale & Regionale geschiedenis Rijksuniversiteit Groningen
Nevenfuncties:

- Directeur Nederlands Agronomisch Historisch Instituut
- Voorzitter Stichting Verleden van Groningen

De heer Jacob Kielman

Directeur Stichting Woningcorporatie Woonborg
Nevenfuncties :

- Voorzitter Raad van Commissarissen Linx Telecommunications b.v., Amsterdam
- Voorzitter Raad van Commissarissen Woningcorporatie SWZ, Zwolle
- Voorzitter Raad van Commissarissen Rendo n.v., Meppel
- Lid Raad van Toezicht Museum de Buitenplaats, Eelde
- Voorzitter Beleggingscommissie van Stichting Oude Groninger Kerken, Groningen

De heer Henk Pijlman

Voorzitter College van Bestuur Hanzehogeschool Groningen
Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Toezicht Noord-Nederlands Orkest
- Voorzitter Stichting Beheer Aandelen FC Groningen
- Lid bestuur Stichting Onafhankelijkheidsfonds
- Voorzitter bestuur Stichting Technasium
- Lid Raad van Commissarissen SKSG
- Lid Raad van Toezicht Stichting Noorderslag/Eurosonic

Mevrouw Jeannette Sanders-Mol (tot 11 december 2014)

Verzamelaar
Nevenfuncties: Geen

Mevrouw Nathalie de Vries (vanaf 11 december 2014)

Directeur/eigenaar MVRDV, bureau voor architectuur en stedenbouw Rotterdam
Professorin für Baukunst aan de Kunstakademie Düsseldorf

Nevenfuncties:

- Lid Bestuur Witte de With Center for Contemporary Art Rotterdam

PUBLICATIES GRONINGER MUSEUM

CATALOGI EN BOEKEN

PALEOGRAFISCHE KAARTEN VAN HET WADDENGEBIED TUSSEN MARSDIEP EN WESER 500 V. CHR. - HEDEN

Egge Knol, Peter C. Vos
31 p.: ill.

MARGA WEIMANS: FASHION HOUSE

Coördinatie en productie Sue-an van der Zijpp,
Efua Heyliger
190 p. ill.
ISBN 978-90-71691-72-0

JAN ALBERT SICHTERMAN 1692-1764.

EEN IMPONERENDE GRONINGER LIEFHEDER VAN KUNST

Christiaan J.A. Jörg, Egge Knol, Denise A. Campbell
ISBN 9789071691737

GRONINGER MUSEUM XX 1994-2014:

20 JAAR IN 50 VERHALEN

Karin Sitalsing; Redactie Andreas Blühm,
Rob Dijkstra, Josee Selbach
133 p.: foto's
ISBN 9789071691744

HET GEHEIM VAN DRESDEN:

VAN REMBRANDT TOT CANALETTO

Andreas Blühm, Maike Hohn; eindredactie
Ruud Schenk, Suzanne Rus
103 p.: ill.

H.N. WERKMAN (1882 - 1945). LEVEN & WERK

Redactie Anneke de Vries, Jikke van der Spek,
Doeke Sijens, Mariëtta Jansen
254 p. : ill.
ISBN 9789462580404

PERIODIEKEN

PLOEG JAARBOEK 2013

Samenstelling en redactie Mariëtta Jansen,
Doeke Sijens
ISBN 978-90-5048--150-2

GRONINGER MUSEUMMAGAZINE

Jaargang 27 (2014), nr. 1-3
Redactie Steven Kolsteren, Willemien Bouwers,
Rudo Menge

GRONINGER MUSEUM: JAARVERSLAG 2013

Eindredactie Ruud Schenk, Andreas Blühm,
Margreet Eriks
77 p.: ill.

PUBLICATIES, LEZINGEN EN EXTERNE ACTIVITEITEN MEDEWERKERS

ANDREAS BLÜHM, ALGEMEEN DIRECTEUR

PUBLICATIES

- Blühm, Andreas (voorw.), coördinatie en productie Sue-an van der Zijpp, Efa Heyliger. - Marga Weimans: Fashion House. - [190]: ill.
- Blühm, Andreas (voorw.) Wim Gremmen, Susanna Lemstra, Carin van de Wal. - Blik naar binnen. - 127 p. : ill.
- [Red. met Rob Dijkstra, Josee Selbach] . – Groninger Museum XX 1994-2014 : 20 jaar in 50. - 133 p. : foto's.
- [met Maïke Hohn]. - Het geheim van Dresden: Van Rembrandt tot Canaletto. - 103 p. : ill.
- 'Ik heb me nooit willen specialiseren, saai'. - In: Elsevier ; Jrg. 70 nr. 5 (1 februari 2014), p. 32 – 34
- Het hevig kloppende Groninger kunsthart: "We willen verrassen, intrigeren, provoceren". - In: Groninger Museummagazine ; Jrg. 27 nr. 1 (april 2014), p. 6 – 15
- Op stap met Wolf D. Prix. - In: Groninger Museummagazine ; Jrg. 27 nr. 2 (juni 2014), p. 60 – 61
- Van een rhinoceros via de rock&roll naar de opblaasdino's. - In: Groninger Museummagazine ; jrg. 27 nr. 3 (december 2014), p. 10
- Het gitaar virus van Luc Henzig. - In: Groninger Museummagazine ; Jrg. 27 nr. 3 (december 2014), p. 46 – 47
- [door Barend van Heusden, Charles Wildevuur]. - Het impressionisme door de ogen van Andreas Blühm. - In: Beeldende kunstbeleving : een biocognitief spectrum, p. 199-205
- [door Monika Nonnenmacher, SAXA] Andreas Blühm 8. September 2009| 13-14 Uhr. -In: One hour portraits : Gesichter sehen - Gedanken lesen, p. 50-55
- Langs moeders graf. - In: Dutch Art in Detail : kunstwerken uit zeven eeuwen, p. 224-231
- Kirchner in atelier. - In: Dutch Art in Detail : kunstwerken uit zeven eeuwen, p. 432-439

LEZINGEN

- Rabobank nieuwjaarsreceptie Groninger Museum, 6 januari
- Vereniging van Handelaren nieuwjaarsreceptie Groninger Museum, 9 januari
- Bibliotheekplaza Amsterdam, 13 maart
- Nederlandse Vereniging van Commissarissen en Directeuren, PricewaterhouseCoopers Groningen, 18 maart
- Opening tentoonstelling 'Uit de schaduw. Vier eeuwen kunst aan de RUG', Universiteitsmuseum Groningen, 17 april
- Symposium Kunst en Publiek, Groninger Museum, 5 september
- 'Impressionisme' Senioren Academie HOVO, Rijksuniversiteit Groningen, 31 oktober
- Deelname debat De Grote Kunstshow, Stadsschouwburg Amsterdam, 30 november

EXTERNE ACTIVITEITEN

- Gastconservator Kunstforum van het Herz- und Diabeteszentrum Nordrhein-Westfalen

- Advisory Board Fondazione Palazzo Strozzi, Florence
- Bestuur Horst Gerson Lezing, Rijksuniversiteit Groningen
- Lid Portretcommissie Rijksuniversiteit Groningen

MARIËTTA JANSEN, CONSERVATOR DE PLOEG EN KUNST VAN DE 20STE EEUW

PUBLICATIES

- Samenstelling en redactie Mariëtta Jansen, Doeke Sijens. - Ploeg jaarboek 2013. - 97 p.: ill.
- Een hoge horizon met een verhaal: In de greep van de ploeg. - In: Groninger Museum Magazine; Jrg. 27 nr. 1, p. 26 – 31
- De Ploeg en de roaring twenties. - In: Groninger Museum Magazine; Jrg. 27 nr. 1, p. 32 – 35
- 'Een nieuw model met een deftigen Franschen naam'. - In: Bulletin van de Vereniging Rembrandt; Jrg. 24 nr. 3, p. 32 - 35 en omslag
- Jan Wiegers zittend naakt 1925: Over de modellenwereld van de Ploeg. - In: Groninger Museummagazine; Jrg. 27 nr. 3, p. 52 – 57

LEZINGEN

- Groninger Museum, Over Siep van den Berg ter gelegenheid van de boekpresentatie Dichter bij Siep, 23 maart
- Museum Stad Appingedam, Lezing over De Ploeg, 28 mei
- De Verrijking (naar aanleiding van verwerving Jan Wiegers' Zittend naakt voor de website van de Vereniging Rembrandt), 28 augustus
- Klassieke Academie, gastcollege over De Ploeg, 13 september

EXTERNE ACTIVITEITEN

- Lid redactie Ploeg jaarboek
- Lid Kunstgenootschap Thomassen à Thuessink

EGGE KNOL, CONSERVATOR ARCHEOLOGIE, GESCHIEDENIS EN REGIONALE KUNST EN KUNSTNIJVERHEID

PUBLICATIES

- [met Peter C. Vos]. Paleografische kaarten van het Waddengebied tussen Marsdiep en Weser 500 v. Chr.- heden. - 31 p.: ill.
- [met Christiaan J.A. Jörg en Denise A. Campbell]. Jan Albert Sichterman 1692-1764, een imponerende Groninger liefhebber van kunst
- Ongekend gezicht op de Vismarkt (ca. 1868). – in: Stad & Lande, jrg 23 nr. 4, 3-6 en omslag
- [met W. Prummel, Nieuwhof, A. & H. van der Plicht]. Een oude merrie uit een Friese terp. – In: Paleo Aktueel, nr. 25, 49-56 & omslag
- Sichtermans onwaarschijnlijke huis. – In: Groninger Museum-magazine, jrg. 27 nr. 3, p. 64-66
- Klein maritiem erfgoed sterkt identiteit. – In: Friesch Dagblad 27 februari 2014 <http://www.frieschdagblad.nl/index.asp?artID=68463>

- [met A. Buursma]. Scherven op het strand van Rottumeroog en –plaat. – In: Mededeling Verdrongen Geschiedenis, nr. 1, p. 1-4
- Nomen Domini invocabo. Het avondmaalsgerei en doopvont van de Nieuwe Kerk. – In: P. Bootsma (red.) De Nieuwe Kerk 1664-2014. Opvattingen veranderen, kennis vermeerdert, p. 81-94
- Knick-knacks uit Groningen. – In: Stad & Lande, jrg. 23 nr. 3, p. 34-37
- Ezinge: metaal uit een opgraving zonder detector. - In: A. Nieuwhof (red.), En dan in hun geheel. De vondsten uit de opgravingen in de wierde Ezinge (= Jaarverslagen van de Vereniging voor Terpenonderzoek 96), Groningen, p. 187-206
- Het bakken op de Boschplaat (Gr.). – In: De Vuurboet, uitgegeven door de Nederlandse Vuurtoren Vereniging. – Jrg. 23 nr. 2, p. 16-19
- Het bakken op de Boschplaat (Gr.). – In: De Kaap Nieuwsbrief van de Stichting Vrienden van Rottumeroog en Rottumerplaat, (mei 2014), p. 14-16
- [met R. Paping en G. Schanser]. Een verarmde weduwe als sleutel tot een netwerk van zestiende-eeuwse eigenerfden en kloostermeiers. Parenteel Sijwerts/Boelens/Knol. – In: Gruoninga, nr. 55, 84-139
- Voor Groningen verworven in 2013. – In: Stad & Lande, jrg. 23 nr. 1, p. 3-8 en omslag
- De eerste Groninger akte van de burgerlijke stand in Veendam. – In: Veenkoloniale volksalmanak jaarboek voor de geschiedenis van de Groninger Veenkoloniën, nr. 26, p. 50-54
- De glène riep. – In: Groninger Museummagazine, jrg. 27 nr. 3, p. 68-69
- Goede muts, alumnus Egge Knol over de muts op de lustrumfoto van Sacha de Boer. – In: Broerstraat 5, jrg. 29 nr. 3), 31 met vervolg op <http://www.rug.nl/alumni/stay-involved/alumni-stories/verhalen/goede-muts-egge-knol>
- Ausstellung Groningen. - In Ausfürlicher Abschluss-bericht 2014 das Projekt "2013: Land der Entdeckungen-Land van ontdekkingen" im Rahmen des Programms INTERREG IV A Deutschland–Nederland. Aurich 2014, p. 19-22
- De eerste wereldoorlog in aardewerk. – In: Magazine Dag van de Groninger Geschiedenis 2014, p. 20-21
- Naar Emden en Nesserland. - In: Van Wierden en Terpen: Nieuwsbrief Vereniging voor Terpenonderzoek, nr. 19, p. 28
- De wierdegravers Reitsma. – In: Van Wierden en Terpen. Nieuwsbrief Vereniging voor Terpenonderzoek, nr. 19, p. 26-27
- Museale molenvondst Groninger Museum. Pittoreske barkmolen aan het Reitdiep. – In: De zelfzwichter, jrg. 18, nr. 2, p. 7-8
- Rottumeroog onder de hakenkruisvlag. – In: Broken Wings, kwartaal informatie magazine Stichting Aircraft Recovery Group 1940-45, jrg. 27 nr. 103, p. 7-9
- Portret van de Groninger studente Anda Kerkhoven (volledige naam Melisande Tatiana Marie Kerkhoven). – In: Ploeg Jaarboek 2013, p. 86
- Dr. Rembertus Westerhoff, eerste erfflater van het Groninger Museum. – In: Groninger Museummagazine, jrg. 27 nr. 1, p. 22-25
- De student in Groningen 1614-2014. – In : Groninger Gezinsbode, jrg. 62 nr. 18 (6 maart 2014), p. 3

ABSTRACTS

- [met P. Vos, en S. de Vries]. Palaeogeographical maps of the Wadden Sea between Marsdiep and Weser, 500 BC – present. 32. Jahrestagung des Arbeitskreises "Geographie der Meere und Küsten" Wilhelmshaven, 3.-6. April 2014 Programm + Abstracts. Wilhelmshaven, 50
- Een bijzonder paard uit de late ijzertijd. In A. Nieuwhof (red.) Openbaar slotsymposium Land van ontdekkingen/Öffentliches Abschluss-symposium Land der Entdeckungen 22 maart 2014 Groningen Der Aa-kerk, 17

BOEKBESPREKINGEN

- Recensie, M.R. Kremer, Huwelijk en vermogen. Een (rechts) historische case study naar de verzorging van de langstlevende echtgenoot in de stad Groningen onder doopsgezinden (1699-1809). In: Stad & Lande, jrg. nr. 23 nr. 4, p. 22
- Redders te Boek 51 Mensen redden met mortieren. - In: Reddingslijn uitgave van de Vrienden van het Nationaal Reddingmuseum "Dorus Rijkers" Den Helder, jrg 27 nr. 89, p. 7
- Redders te Boek 50. Dorus Rijkers gaat in rook op. Vriendennieuws Nationaal Reddingmuseum "Dorus Rijkers". Den Helder, jrg 27 nr. 89, p. 11
- Knol, E., 2014: Redders te Boek (49) Het reddingwerk in de Eemsmond. Vriendennieuws Nationaal Reddingmuseum "Dorus Rijkers". Den Helder, jrg 27 nr. 86, p. 7

LEZINGEN

- Commissie Vorming en Toerusting PKN Uithuizen, Kerkzilver in Groningerland, 15 januari
- Samenscholingsdag Stenden Hogeschool (met dr. Rudy Folkersma), Biomaterialen van zee gras tot duurzame kunststof, 27 januari
- Rijksuniversiteit Groningen, Dag van het Onderwijs, workshop, Vier eeuwen Groninger studentenpret, 29 januari
- Bibliotheek Emmen (met dr. Rudy Folkersma), Biomaterialen van zee gras tot de huidige ontwikkeling naar duurzame kunststof, 12 februari
- Vrouwen van Nu, afdeling Baflo, Zilver in Groningen, 12 maart
- Groninger Museum, Carrière dag studievereniging Ubbo Emmius, Inleiding werken in een cultuur historisch museum, 14 maart
- Past Rotary Groningen Oost, Het ontstaan van het Groninger landschap, 20 maart
- Der Aa-kerk Groningen, Slotsymposium Land van Ontdekkingen Een bijzonder paard uit de late ijzertijd, 22 maart
- Groninger Museum Art Plus 4 Studentenleven in Groningen 1614-2014, 4 april
- Vereniging van Vrienden van het Groninger Museum, De collectie Groninger oudheden, 22 april
- Groningen, Résidence Chopin, Het ontstaan van het Groninger landschap, 24 april
- Groninger Museum, GM-Insiders, (2x) Inleiding op expositie vier eeuwen Groninger studentenleven, 25 april
- Pier Pandermuseum Leeuwarden, Opening Fré Jeltsema (1879-1971) leerling van Pier Pander, 30 mei

- Ottema Kingma Symposium, Het zilverwerk ten oosten van de Lauwers: Groningen en Oostfriesland, 2 juni
- [met P. Vos & S. de Vries], Leeuwarden, Fries Museum Leeuwarden, Across the North Sea: North Sea Connections from AD 400 into the Viking Age Second Interdisciplinary Symposium on Runes and Related Topics in Frisia, The paleogeography of Frisia around AD 800, 5-8 juni
- Groninger Museum, in kader Summer school "Things that matter" Rijksuniversiteit Groningen, Traditional Groningen University student dress, 26 juni
- Rotary Groningen, Jan Albert Sichterman, de koning van Groningen, 17 september
- Dag Groninger Geschiedenis, Rottumeroog bewaakt 1914-1918, 4 oktober
- Amersfoort Archeologie Platform RCE, Archeologie van het veen, De grote bruine vlakte, veen op paleogeografische reconstructies van Noord-Nederland, 9 oktober
- Numismatische Kring Groningen De Groninger medailleur Fré Jeltsema (1879-1971), 14 oktober
- Van Swinderen Huys Groningen, Jaarclub 1964, Jan Albert Sichterman, de koning van Groningen, 31 oktober
- Appingedam, Zilverkamer, Opening expositie Marenland, 31 oktober
- Niekerk, PKN vorming en toerusting, De kerstening van Groningerland, 11 november
- Let's gro festival, "Groningen beeft", Stad en Ommeland, 22 november
- Tolbert. Oudheidkamer Federwalda, Albert Sichterman, de koning van Groningen, 29 november

EXTERNE ACTIVITEITEN

- Mitglied des Koordinierenden Ausschusses der Internationalen Arbeitsgemeinschaft für Sachsenforschung
- Voorzitter Vereniging voor Terpenonderzoek
- Lid Museumsbeirat Ostfriesisches Landesmuseum, Emden
- Lid bestuur Stichting Het verleden van Groningen
- Lid redactie Stad en Lande
- Lid werkgroep Dag van de Groninger geschiedenis
- Lid coördinatiegroep Verdrongen geschiedenis
- Lid comité Hoogleraarportret prof.dr. G.J Boekschoten
- Lid van Codart international Council for Curators of Dutch and Flemish Art
- Lid Pro Excolendo Jure Patrio
- Lid Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde
- Lid Nederlands Malacologische Vereniging
- Lid Werkgroep werkgroep volle-, late- en postmiddeleeuwse archeologie & landschaps geschiedenis
- Lid Het Genootschap, Amersfoort

STEVEN KOLSTEREN, HOOFD EDUCATIE EN PUBLIEKSINFORMATIE

PUBLICATIES

- [red. met Willemien Bouwers, Rudo Menge]. Groninger Museum-magazine. - Jrg. 27 (2014), nr. 1-3
- [eindred. met Ruud Schenk, Josee Selbach]. Groninger Museum : jaarverslag 2013. - 77 p. : ill.
- Boeddha, bloemen & een ster. - In: Groninger Museummagazine; Jrg. 27 nr. 1, p. 50 – 55
- Cellofaan of katholicisme. - In: Groninger Museummagazine; Jrg. 27 nr. 2, p. 56 – 57
- Karin Sitalsing: Meer dan 50 herinneringen aan het Groninger Museum . - In: Groninger Museummagazine; Jrg. 27 nr. 2, p. 62 - 63
- Het kwetsbare lichaam van David Bowie. - In: MZZL!; nr. 4, p. 24 – 25
- Een dood kindje, een grafpiramide en een begraafplaats. - In: MZZL!; nr. 5, p. 16 – 17
- Blik op Dresden. - In: Groninger Museummagazine; Jrg. 27 nr. 3, p. 14 – 15
- Titiaans grote liefde. - In: Groninger Museummagazine; Jrg. 27 nr. 3, p. 22 - 23

LEZINGEN

- Klassieke Academie, museumprogramming, 14 februari
- Klassieke Academie, kleurenleren, 11 april
- Klassieke Academie, film en klassieke oudheid, 18 april
- Symposium Groninger Museum 20 jaar!, 29 oktober
- Symposium Gemeente Amersfoort Art Rocks, 14 november

EXTERNE ACTIVITEITEN

- Lid van Werkveld Advies Raad Docentenopleiding Academie Minerva

CASPAR MARTENS, HOOFD COLLECTIES EN FACILITAIRE ZAKEN

LEZINGEN

- Boekpresentatie Chinese and Japanese Porcelain for the Dutch Golden Age, Museum Princessehof, Leeuwarden, 23 juni
- 4 gastcolleges Rijkuniversiteit Groningen, kunstgeschiedenis, 12, 25, 26 november, 3 december

EXTERNE ACTIVITEITEN

- Lid bestuur Stichting Museum Menkemaborg
- Lid bestuur Museumhuis Groningen
- Lid bestuur Sectie collecties NMV

SUZANNE RUS, CONSERVATOR IN OPLEIDING

PUBLICATIES

- Het album amicorum van Wybrand de Geest: Een uniek reisdocument. - In: De Vrije Fries (Jaarboek Koninklijk Fries Genootschap voor Geschiedenis en Cultuur en de Frysky Akademy) Jrg. 94, p. 31 – 59.

RUUD SCHENK, CONSERVATOR MODERNE KUNST

PUBLICATIES

- [met Steven Kolsteren, Josee Selbach]. - Groninger Museum : jaarverslag 2013. - 77p.: ill.
- Eigentijdse kunst van toen: 30 jaar kiezen voor moderne kunst. - In: Groninger Museummagazine; Jrg. 27 nr. 1, p. 42 – 45
- Oneindig kleurenbeeld: Een computerwerk van P. Struycken. - In: Groninger Museummagazine; Jrg. 27 nr. 1, p. 46 – 49
- Jan Bouman: een eigenzinnige verzamelaar. - In: Groninger Museummagazine; Jrg. 27 nr. 2, p. 46 – 51
- De glorie van Dresden. - In: Groninger Museummagazine; Jrg. 27 nr. 2, p. 70 – 71
- Van imponeren naar leren: De collectie van de Gemäldegalerie Alte Meister in Dresden. - In: Groninger Museummagazine; Jrg. 27 nr. 3, p. 16 – 21

LEZINGEN

- Vriendenlezing over Natural Beauty, 12 februari
- Art Plus over Natural Beauty, 14 februari
- Vriendenlezing over Capita Selecta II en Legaat Jan Bouman, 20 mei

SUE-AN VAN DER ZIJPP, CONSERVATOR HEDENDAAGSE KUNST

PUBLICATIES

- Coördinatie en productie met Efa Heyliger. - Marga Weimans: Fashion House. - 190 p. ill.

LEZINGEN

- College voor Design Academy Eindhoven, 4 maart
- Gastdocentschap voor derdejaarsstudenten Academie Minerva, 13 maart
- Kunstuur AVROTROS, uitzending 6 juli
- Gespreksleider cultuurdebat Grand Theater-Groninger Forum, september 2014
- Instaprondeleiding in het kader van Groninger Museum 20 jaar!, 29 oktober
- Introductie mode naar aanleiding van tentoonstelling Marga Weimans voor studenten Artez, 30 oktober
- Kunstenaarsgesprek in Groninger Museum met Nacho Carbonell en Maartje Korstanje, 22 november
- Introductie modedecollectie in Groninger Museum ten behoeve van het kennisplatform modemuze.nl, 18 december

EXTERNE ACTIVITEITEN

- Extern eindexaminator Academie Minerva, 14 januari
- Tentoonstelling Groninger Museum in OBA (Openbare Bibliotheek Amsterdam) met Marga Weimans en kunstenaarsgesprek, 21 juni
- Young Grunn Artist II traject en bekendmaking winnaar Esther de Graaf, samenwerking met NP3, bekendmaking 28 oktober
- Scout Volkskrant Beeldende Kunstprijs 2014 (voorgedragen kandidaat Maartje Korstanje)
- Lid van de WAR van Academie Minerva, Werkveld Advies Raad Gastdocent Academie Minerva

VERENIGING VAN VRIENDEN VAN HET GRONINGER MUSEUM

2014 was wederom een jaar met veel activiteiten. Naast de nieuwjaarsbijeenkomst zijn er een ledenjaarvergadering, drie lezingen, twee depotbezoeken, twee excursies en een Vriendencafé georganiseerd. Na de teruggang in het ledenbestand in 2013 is er een stabilisatie opgetreden. Het ledenbestand is zelfs weer licht gestegen en bedraagt 1.579 leden en daarmee behoort de VVGM nog steeds tot de grootste Vriendenverenigingen in Nederland.

BESTUUR

Het bestuur van de vereniging werd gedurende het verslagjaar gevormd door:

Mevrouw Gineke van Baak-Klijnsma
voorzitter

Mevrouw Netty de Vries-de Bruin
secretaris

De heer Jan Bijker
penningmeester

Mevrouw Trix Fledderus-Knottnerus
lid

De heer Eddy Korringa
lid

Mevrouw Elly de Jong
lid

Mevrouw Ademiek Gerritsma
vertegenwoordiger Groninger Museum

Het bestuur vergaderde in 2014 zeven maal. Tussentijds was er regelmatig overleg over actuele zaken. Verder vond er drie keer overleg plaats tussen een delegatie van ons bestuur en de directie van het Groninger Museum.

JAARVERGADERING

De ledenjaarvergadering vond plaats op 20 mei 2014. Deze werd bijgewoond door 29 personen (inclusief bestuursleden).

Aftredend waren volgens het rooster Gineke van Baak en Eddy Korringa. Zij stelden zich herkiesbaar. Er waren geen tegenkandidaten. Gineke van Baak en Eddy Korringa zijn bij acclamatie herbenoemd tot bestuurslid.

Tijdens de vergadering werden de jaarstukken over 2013 goedgekeurd en het bestuur gedechargeerd voor het gevoerde beleid.

In de kascommissie werd de aftredende Bettina Hüniken opgevolgd door Simon van Deinum.

Besloten werd de lidmaatschapskosten per 1 januari 2015 te verhogen. Het individuele lidmaatschap bedraagt € 32,50 en het duolidmaatschap € 55. Het studentenlidmaatschap van € 15 is onveranderd.

Het bestuur van de VVGM en de directie van het Groninger Museum werken samen om ledenwervende acties in gang te zetten. In de ledenjaarvergadering is door een van de leden voorgesteld een taxatiemiddag te organiseren. Deze taxatiemiddag zal in 2015 plaatsvinden.

Na afloop van de ledenjaarvergadering gaf Ruud Schenk een toelichting op de collectie van Jan Bouman, waarna de tentoonstelling *Capita Selecta II* en *Jan Bouman* konden worden bezichtigd.

BESTEDING FINANCIËLE BIJDRAGE AAN GRONINGER MUSEUM

Het Groninger Museum heeft in 2014 van de VVGM een bedrag ontvangen van € 22.000 als bijdrage voor de verwerving van Pump it Up van Nacho Carbonell.

BEZICHTIGINGEN VAN NIEUWE EXPOSITIES EN LEZINGEN DOOR DE VERENIGING GEORGANISEERD

Nieuwjaarsbijeenkomst

Op 12 januari 2014 vond de Nieuwjaarsbijeenkomst plaats in het Coop Himmelb(l)au. Het was wederom een geslaagde bijeenkomst. 117 Vrienden hebben deze bijeenkomst bezocht. Gineke van Baak heeft de bijeenkomst geopend, waarna zij het woord gaf aan Andreas Blühm die onder meer voor wat betreft de activiteiten in het Groninger Museum een korte terugblik op 2013 gaf en een vooruitblik op 2014. Hierna kwam Saskia Bak, directeur Fries Museum, aan het woord. Zij gaf een lezing over het nieuwe Fries Museum, de collectie en actuele tentoonstellingen.

Natural Beauty

Op 12 februari 2014 gaf Ruud Schenk een lezing over de tentoonstelling van de kunstcollectie van de Duitse tropenarts en kunstverzamelaar Gustav Rau (1922-2002). Tevens werd er door een ensemble van het NNO een kamerconcert verzorgd met muziek die paste bij het karakter van de tentoonstelling.

De Collectie

Op 22 april 2014 gaven Andreas Blühm en Egge Knol een lezing rondom de tentoonstelling *De Collectie*. 124 Vrienden hebben deze avond bijgewoond.

Excursie Fries Museum

Op 3 mei 2014 heeft er een excursie plaatsgevonden naar het Fries Museum in Leeuwarden. 18 Vrienden zijn op eigen gelegenheid naar Leeuwarden gereisd. Aldaar zijn zij ontvangen en kregen een rondleiding langs de verschillende tentoonstellingen te weten *Ferhaal fan Fryslân*, *Oud Geld* en *Horizonnen*.

Marga Weimans

Op 1 juli 2014 vond er een vriendenavond plaats in het kader van de solotentoonstelling van *Marga Weimans*. De kunstenaar Marga Weimans, modeontwerper, gaf zelf een lezing over haar werk. 115 Vrienden hebben deze avond bijgewoond.

Depotbezoeken

Op 3 juni en 7 oktober 2014 hebben er bezoeken aan het depot van het Groninger Museum plaatsgevonden. Caspar Martens heeft tijdens beide bijeenkomsten een inleiding gehouden. Op 3 juni namen 50 Vrienden aan dit bezoek deel en op 7 oktober 44 Vrienden.

Vriendencafé

Op 31 oktober 2014 was er een Vriendencafé in het MendiniRestaurant van het Groninger Museum georganiseerd in samenwerking met de GM-Insiders

en het Groninger Museum ter gelegenheid van het *Groninger Museum 20 jaar!*. Ed Taverne, emeritus hoogleraar geschiedenis, architectuur en stedenbouw, heeft in het kader hiervan een lezing gegeven. 51 Vrienden bezochten dit evenement. Er zullen vaker dergelijke bijeenkomsten worden georganiseerd. Het is een leuke gelegenheid om jong en oud bijeen te brengen.

EXCURSIE

Op vrijdag 3 oktober 2014 werd er een busexcursie georganiseerd door het ommeland van Groningen. Deze excursie Met De Ploeg langs water, wierden en dijken werd begeleid door Liefke Knol en Richard ter Borg. Er werden plekken bezocht waar kunstenaars van De Ploeg werkten. Bovendien werden verhalen verteld over de geschiedenis van het ommeland, één van de oudste cultuurlandschappen van Nederland. 55 Vrienden namen deel aan de excursie

GRONINGER MUSEUMMAGAZINE

Het Groninger Museummagazine heeft een metamorfose ondergaan met betrekking tot de inhoud en de vormgeving. De Vrienden van het Groninger Museum ontvangen dit magazine als onderdeel van hun lidmaatschap.

SAMENWERKING VRIENDEN NNO

Het bestuur van de VVGM werkt ook samen met het bestuur van de Vrienden van het NNO. Deze samenwerking heeft als doel om de kunst in combinatie met klassieke muziek te promoten. Dit gebeurt door het organiseren van gecombineerde vriendenavonden. Deze avonden hebben voor beide partijen ook een ledenwervend karakter.

LEDENADMINISTRATIE

Medio 2014 heeft de overdracht van de ledenadministratie naar het Groninger Museum plaatsgevonden.

LEDENBESTAND

	Individueel lidmaatschap	Duo lidmaatschap	Studenten lidmaatschap	Totaal aantal lidmaatschappen
31-12-2014	647	926	6	1.579
31-12-2013	628	908	10	1.546

GM-INSIDERS

Doel voor 2014 was meer naamsbekendheid verwerven en nog meer jongeren en studenten de mogelijkheid bieden om in het Groninger Museum te kunnen studeren, te netwerken en te ontspannen. Middel was onder andere samenwerking met andere verenigingen zoals Hanze Cast, Usva, Studievereniging IK, de Vereniging van Vrienden van het Groninger Museum en onderdeel uitmaken van Experience. De bijeenkomsten werden ook door veel niet-leden bezocht.

ACTIVITEITEN

Yoga tussen de kunst

Op maandag 3 februari 2014 hebben de GM-insiders samen met Open Yoga een bijzondere en zeer geslaagde activiteit georganiseerd namelijk 'Yoga tussen de kunst'. Aan deze activiteit hebben 20 studenten deelgenomen.

De dag van de student

Op vrijdag 25 april 2014 vond 'De dag van de student' plaats waarop studenten ter ere van het 400-jarig jubileum van de Rijksuniversiteit Groningen gratis toegang hadden tot het museum. Daarbij werden op deze dag verschillende rondleidingen gegeven en kregen studenten de kans om de 'gouden toren' van binnen te kijken. 60 studenten hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Artifest

Jongeren en studenten gaan graag naar een feestje. Omdat de GM-Studentvrijwilligers daarop geen uitzondering zijn, is op donderdag 8 mei 2014 'Artifest' georganiseerd. Dit bijzondere feest met een festivalsfeer vond plaats in het Coop Himmelb(l) au paviljoen met muziek van DJ's Koen Stamou en Guerdo, workshops, Silent Disco, de tentoonstelling Capita Selecta II, een stop-motion film en suikerspinen. Aan dit feest namen 50 studenten deel.

Art at night

Door de GM-Insiders worden naast activiteiten in het museum ook activiteiten buiten het museum georganiseerd. Op woensdag 22 oktober 2014 vond de 'Art at night- stadswandeling' plaats. Een aantal GM-Studentvrijwilligers had een stadswandeling georganiseerd langs kunstwerken en gebouwen met bijzondere verhalen. Deze activiteit was razendsnel volgeboekt en krijgt in mei 2015 een vervolg. Aan deze activiteit hebben 20 studenten deelgenomen.

LEDENBESTAND

	GM-insiders	GM-Studentvrijwilligers
31-12-2014	35	11
31-12-2013	15	7

JUNIORCLUB

Leden van de Juniorclub konden meedoen aan een breed scala van activiteiten, en ze kregen elk kwartaal hun eigen blad Qeeqaboo, verzorgd door de clubmasters Inge van der Veen en Annet Cupédo.

LEDENBESTAND

31-12-2014	63
31-12-2013	80

ACTIVITEITEN

De Collectie

In februari 2014 hebben 20 JuniorClub leden onder leiding van hoofd Collecties Caspar Martens een bezoek gebracht aan het depot om de geselecteerde werken voor de tentoonstelling De Collectie alvast te bekijken. Ze hebben teksten geschreven die terug te vinden zijn in de bijschriften in de tentoonstelling.

Natural Beauty

De veiling van de schilderwedstrijd die uitgeschreven was bij de tentoonstelling *Natural Beauty* op zondag 18 mei 2014 werd ondersteund door 4 enthousiaste veilingassistenten van de JuniorClub.

Fashion House

De geslaagde workshop 'Fashion House' in juni 2014 is speciaal voor 30 JuniorClub leden georganiseerd naar aanleiding van de tentoonstelling Marga Weimans.

Groninger Museum 20 jaar!

Tijdens de festiviteiten rondom *Groninger Museum 20 jaar!* in oktober 2014 konden JuniorClub leden als architect zelf een museum vormgeven. Bovendien maakten de actieve JuniorClub leden tijdens het open atelier een prachtig sponzenkunstwerk à la Mendini.

Oktobermaand Kindermaand

Tijdens de 'Oktobermaand Kindermaand' zijn iedere zondag workshops georganiseerd waar JuniorClub leden aan deel konden nemen. Wekelijks schoven JuniorClub leden aan om onder andere een zelfportret te schilderen of een familiewapen te ontwerpen op aardewerk.

Het geheim van Dresden

Voor de opening van de tentoonstelling *Het geheim van Dresden* op vrijdag 11 december 2014 waren alle JuniorClub leden inclusief introducee uitgenodigd en in grote getale aanwezig. Er was van alles te doen: kinderen konden in barokke kleding op de foto in een Tableau Vivant, er was een speurtocht en er waren spelletjes uit de Baroktijd die gespeeld konden worden.

SUBSIDIEGEVERS, BEGUNSTIGERS, SPONSOREN EN SAMENWERKINGSPARTNERS VAN HET GRONINGER MUSEUM IN 2014

SUBSIDIEGEVERS

- Gemeente Groningen
- Provincie Groningen

BEGUNSTIGERS

- BankGiro Loterij
- Fonds 21
- Mondriaan Fonds
- Stichting Beringer Hazewinkel
- Stichting De Ploeg
- Stichting DOEN
- Stichting Fondsbeheer Culturele Relatie-
evenementen Gasunie/GasTerra
- Stichting Woudsend Anno 1816
- Vereniging Rembrandt
- Vereniging Vrienden van het Groninger Museum

SPONSOREN

- Bos&Bos Catering
- De Haan Advocaten & Notarissen
- Essent Participations Holding
- GasTerra
- Gasunie
- Gemeente Groningen
- NNZ
- Provincie Groningen
- Rabobank Stad en Midden Groningen

SAMENWERKINGSPARTNERS

- Academie Minerva
- Art Rocks
- Eurosonic Noorderslag
- FC Groningen
- Groninger Archieven
- Groninger Forum
- Hanzehogeschool Groningen
- IKEA Groningen
- Kunststation C
- Mix Match Museum
- Nederlandse Museumvereniging
- Nederlandse Spoorwegen
- Nijestee
- Noordelijk Scheepvaartmuseum
- Noord Nederlands Orkest
- Noord Nederlands Toneel
- NP3
- Openbare Bibliotheek Amsterdam
- Prins Claus Conservatorium
- Public Express
- Randstad
- Rijksuniversiteit Groningen
- SKSG
- SRC-Cultuurvakanties
- Stichting De Hoven
- Stichting Poëziemarathon
- Studievereniging IK
- Toeristisch Nederland
- UNICEF Nederland
- Vrije Academie voor Kunsthistorisch
Onderwijs Amsterdam
- Willem Lodewijk Gymnasium Groningen
- Wishfulmusic

MEDIAPARTNERS

- Dagblad van het Noorden
- Marketing Groningen

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2014 STICHTING GRONINGER MUSEUM VOOR STAD EN LANDE

Bedragen x € 1.000

Vaste activa	2014	2013	
Materiele vaste activa	2.552	2.601	
			2.552 2.601
Vlottende activa			
Voorraad	66	64	
Onderhanden projecten	534	174	
Vorderingen	1.426	1.218	
Liquide middelen	1.405	901	
			3.431 2.357
ACTIVA	5.983	4.958	
Groepsvermogen	3.064	1.587	
Voorzieningen	429	364	
Langlopende schulden	1.079	1.206	
Kortlopende schulden	1.411	1.801	
PASSIVA	5.983	4.958	

GECONSOLIDEERDE EXPLOITATIEREKENING 2014 STICHTING GRONINGER MUSEUM VOOR STAD EN LANDE

Bedragen x € 1.000

	Rekening 2014	Rekening 2013	Afwijking
Exploitatiesubsidies	4.517	4.528	-11
Budgetsubsidie huur	442	442	
Entreegelden	1.082	1.196	-114
Pachten & erfenissen	1.621	426	1.195
Omzet collecties	687	465	222
Omzet presentaties	571	836	-265
Omzet educatie	27	35	-8
Omzet evenementen	120	333	-213
Diverse baten	50	88	38
Omzet totaal	9.117	8.349	768
Personeelskosten	2.987	3.021	34
Kapitaallasten	246	297	51
Huisvesting	1.783	1.845	62
Algemene kosten	435	430	-5
Kosten collecties	678	460	-218
Kosten presentaties	1.163	1.425	262
Kosten educatie	158	96	-62
Kosten evenementen	62	189	127
Diverse lasten	42	128	86
Financiële lasten	83	91	5
Kosten totaal	7.640	7.982	342
RESULTAAT	1.477	367	1.110

CONSOLIDATIE

De jaarrekening van het Groninger Museum is opgesteld volgens Richtlijn 640 (RJ 640) 'Organisaties zonder winststreven'. De jaarrekening van de Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande over het boekjaar 2014 is geconsolideerd met de jaarrekening van de Stichting Kunstbezit en Oudheden Groninger Museum. Aan het hoofd van de groep staat de Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande te Groningen. Omdat de Raad van Toezicht van deze stichting beslissende invloed heeft op de Stichting Kunstbezit en Oudheden Groninger Museum is consolidatie verplicht. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge transacties tussen de hiervoor genoemde entiteit geëlimineerd.

STATUTAIRE NAMEN

Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande
Stichting Kunstbezit en Oudheden Groninger Museum

VESTIGINGSPLAATS

Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande:

Groningen, nummer KvK 02058065

Stichting Kunstbezit en

Oudheden Groninger Museum:

Groningen, nummer KvK 41013490

RECHTSVORM

Groninger Museum - Stichting

Kunstbezit en Oudheden - Stichting

RESULTAAT

De geconsolideerde rekening 2014 sluit met een positief resultaat van € 1.477.130. Het resultaat is als volgt opgebouwd:

Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande	€	12.514	-
Stichting Kunstbezit en Oudheden Groninger Museum	€	1.489.644	
Geconsolideerde resultaat 2014	€	1.477.130	

Het betreft het gepresenteerde resultaat in de jaarrekening 2014, het werkelijke resultaat van Stichting Groninger Museum valt € 31.610 hoger uit. De reservering aankoop uit rekening 2013 is verrekend via de algemene reserve van Stichting Groninger Museum, conform richtlijn RJ640. Het gecorrigeerde resultaat van de Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande komt uit op -/- € 12.514 + € 31.610 is € 19.096. Hieronder volgt een nadere toelichting op de belangrijkste afwijkingen:

EXPLOITATIESUBSIDIES

Per 1 januari 2014 is op de subsidie van de provincie Groningen een negatief access van 1,1% toegepast. De subsidies van de provincie Groningen en gemeente Groningen zijn tot en met het jaar 2013 definitief afgerekend.

ENTREEGELDEN

De gemiddelde entreprijs per betalende bezoeker is in 2014 uitgekomen op € 7,82, een stijging van € 0,15 per betalende bezoeker ten opzichte van 2013. De aantallen volbetalende- en museumkaartbezoekers zijn ten opzichte van 2013 gedaald, bezoekers met korting laten een stijging zien. Het bestuur van de Stichting Museumkaart heeft de hoogte van de bezoeker vergoeding voor Museumkaartbezoekers in 2014 bepaald op 60% van de gemiddelde toegangsprijs van het volbetaald bezoek. Het Groninger Museum heeft in de jaarrekening 2014 de bezoekersvergoeding conform besluit bestuur Stichting Museumkaart verwerkt.

COLLECTIES

In 2014 zijn er diverse kunstwerken aangekocht die mede gefinancierd werden door externe fondsen. Hierdoor laat de post omzet collecties een flinke stijging zien. Tegenover deze stijging staan extra uitgaven die verantwoord zijn onder de post kosten collecties.

PRESENTATIES

Het tentoonstellingsprogramma van 2014 was van dien aard dat het bezoekersaantal is uitgekomen op 173.355, aanzienlijk minder dan 2013, toen bezochten 197.517 bezoekers het Groninger Museum. De tentoonstelling *Jan Albert Sichterman* is verantwoord in 2014 want meer dan 50% van de duur van het project viel in 2014. De tentoonstelling *Natural Beauty* had niet die aantrekkingskracht waarop was gehoopt. Dit, in combinatie met de toegenomen concurrentie in museumland, zijn waarschijnlijk de redenen voor de teruggang in bezoekers.

DIVERSE BATEN

De post diverse baten bestaat grotendeels uit de verkoop van loten BankGiro Loterij plus extra trekkingen en diverse afrekeningen 2014.

PERSONEELSKOSTEN

Op 31 december 2014 waren er 44,10 FTE werkzaam in het Groninger Museum, ten opzichte van 2013 is dit een daling van 0,68 FTE.

HUISVESTING

Het Groninger Museum wordt gehuurd van de gemeente Groningen dienst RO/EZ. De huursom over 2014 bedroeg € 441.982. Het Groninger Museum ontvangt jaarlijks een budgetsubsidie van € 441.982 voor de huur van de gemeente Groningen dienst RO/EZ. De energiekosten van zowel het depot als het Groninger Museum vielen in 2014 aanzienlijk lager uit.

ALGEMENE KOSTEN

De algemene kosten zijn gestegen. Hieronder is de bijdrage aan het Verhaal van Groningen verantwoord, conform de afspraken met de provincie Groningen.

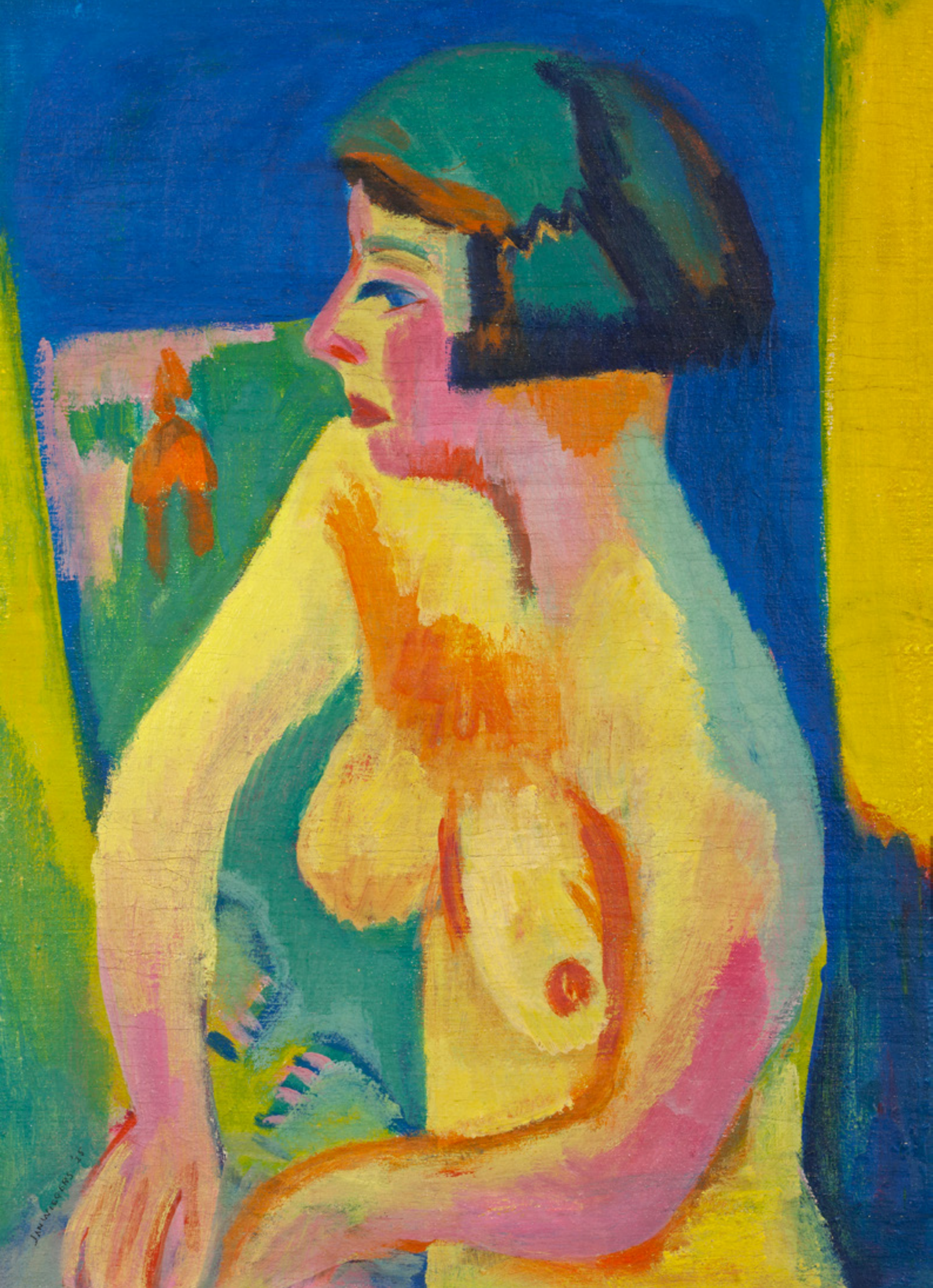
KOSTEN EDUCATIE EN PUBLIEKSINFORMATIE

De kosten van de afdeling Educatie en Publieksinformatie zijn ten opzichte van 2013 sterk gestegen. De inhuur van museumdocenten en rondleiders werd tot 2014 verantwoord onder de posten 'Educatie en Publieksinformatie' en 'Evenementen'. Vanaf 2014 worden de kosten verantwoord onder de post 'Educatie en Publieksinformatie', deze post laat dan ook een sterke stijging zien. De post 'Evenementen' laat evenwel een daling zien.

DIVERSE LASTEN EN SALDO RENTEBATEN EN -LASTEN

Deze posten wijken weinig af van de begroting 2014.

COLOFON	
TEKSTBIJDRAGEN	ANDREAS BLÜHM, ANNETJE DE BOO, ROB DIJKSTRA, ADEMIEK GERRITSMA, SASKIA VAN HIJUM, NOÉ VAN HULST, MARIËTTA JANSEN, EGGE KNOL, STEVEN KOLSTEREN, MARIEKE VAN LOENHOUT, CASPAR MARTENS, RUUD SCHENK, JOSEE SELBACH, GEERT SLAGTER, MARIAN VALK, NETTY DE VRIES DE BRUIN, SUE-AN VAN DER ZIJPP
EINDREDACTIE LAYOUT	ANDREAS BLÜHM, MARGREET ERIKS, RUUD SCHENK RUDO MENGE
AFBEELDINGEN	MARTEN DE LEEUW; COURTESY KUNSTENAARS
	GRONINGER MUSEUM MUSEUMEILAND 1 POSTBUS 90 9711 ME GRONINGEN T 050 3666555
FOTO VOORZIJDE	BEKER VAN DE FAMILIE CLANT-LEWE OP NIJENSTEIN In deze 10.5 cm hoge beker past een identieke één centimeter kleinere beker van 9.5 cm die het Groninger Museum in 2011 verwierf. Beide verguld zilveren bekers werden gemaakt door de stad-Groninger zilversmid Geert Jacobs van Ootmarssen en dragen het Groninger keur van 1677-78. Op de bekers staat het alliantiewapen van het echtpaar Edzard Clant en Anna Lewe van de borg Nijenstein. Vermoedelijk vormden de twee bekers met meerdere kleinere bekers een set, mogelijk afgesloten met een deksel. Een vergelijkbare set gemaakt in Vlissingen bevindt zich in het Rijksmuseum. Uit Groningen was een dergelijke set nog niet bekend.
FOTO ACHTERZIJDE	JAN WIEGERS, ZITTEND NAAKT, 1925 Met steun van de Vereniging Rembrandt kon dit mooie schilderij van Jan Wiegiers (1893-1959) gekocht worden. Het is een goed voorbeeld van de expressionistische schilderkunst die gedurende de periode 1922-1927 binnen De Ploeg tot bloei kwam. Een interessante bijkomstigheid is dat het model onlangs geïdentificeerd kon worden als Jantje Bolt, die ook wel bekend stond als Jeanne de Blécourt. Op de achterzijde is een portret van het Ploeglid Johan van Zweden geschilderd. Wiegiers is met name bekend geworden door zijn portretten en landschappen, maar schilderde daarnaast ook een aantal expressionistische naakten, waarvan dit het eerste is in de collectie van het museum.

JANUARY 1985 25